

veto

onafhankelijk studentenblad

jaargang 46 nummer 3
28 oktober 2019
tweewekelijks blad
erkenningsnummer p706128
afgiftekantoor Leuven

PB-PP B-02817
BELGIE(N) - BELGIQUE

De ideale stage

ONDERWIJS

De wederopstanding
van VVS

INTERNATIONAAL

Verhoogde
inschrijvingsgelden

NAVRAAG MET LUC HAEKENS

'Cynisme is mij
vreemd'

<i>Spookopleidingen aan de KU Leuven</i>	4	ONDERWIJS
<i>Onbetaalde stages</i>	6	DOSSIER
<i>De wederopstanding van de Vlaamse Vereniging van Studenten</i>	8	ONDERWIJS
<i>Inschrijvingsgelden voor internationale studenten</i>	10	INTERNATIONAAL
<i>Hoge cursusprijzen als verdoken inschrijvingsgeld</i>	12	SOCIAAL
<i>Wetstraat 16+: Sammy Mahdi van CD&V</i>	14	SOCIAAL
<i>De fauna en flora van Arenberg</i>	17	ONDERZOEK
<i>Over valse congressen</i>	19	ONDERZOEK
<i>24 urenloop</i>	20	BEELDPAGINA
<i>Studentenprotesten in Indonesië</i>	22	INTERNATIONAAL
<i>Tweedehandskleren in de lift</i>	24	STUDENT
<i>Frietjes van de frituur. Getest en goedgekeurd?</i>	26	STUDENT
<i>Straatkunst in de stad</i>	28	CULTUUR
<i>Luc Haekens: 'Ik zou inderdaad een malafide autoverkoper kunnen zijn'</i>	32	NAVRAAG
<i>Een compilatie van de 24 urenloop</i>	36	KULEUGEN

CARTOON VAN DE WEEK

door [Anne-Leen Declercq](#)

EDITORIAAL

Bij nacht en ontij

Arbeid geniet in België een breed gedragen representatie die ervoor zorgt dat vormen van onrechtvaardigheid snel aan het licht komen. Maar een aantal statuten valt tussen de mazen van het net in. Schijnzelfstandigen genieten noch de lusten van autonomie, noch die van sociale bescherming.

Het fenomeen van onbeschermd arbeid reikt verder dan de aanwezigheid van illegale immigranten in de carwashindustrie. In veel 'normalere' circuits stuit je op vormen van arbeid zonder duidelijke regelgeving. Stagiairs blijven te vaak zo'n groep. Het verhaal van student Musical Jan (p.7), die al sinds september geen vrije dag heeft omdat hij vijf dagen per week stage moet lopen en de school hem de andere twee dagen voor verplichte lessen opeist, is schrijnend maar structureel. Er bestaat geen centrale regelgeving en het opstellen van een contract is niet verplicht. Vooral bedrijven met een zeker prestige kunnen aan de lopende band onbetaalde stagiairs inzetten als goedkope werkrachten. Dat zoiets gebeurt in het kader van een opleiding, is onbegrijpelijk.

Er bestaat geen centrale regelgeving rond stages en het opstellen van een stagecontract is niet verplicht

Onbetaalde stages binnen de opleiding kunnen zinvol zijn, als drie cruciale zaken beter in het oog worden gehouden. Ten eerste: waak over de werkuren. Laat vooral geen 'opt-out' formulier ondertekenen om afstand te doen van je arbeidsrechten, zoals gebeurt aan de VUB. Zorg dat de werk-vrijtijdsverhouding in balans blijft. Zeven dagen op zeven is het recept voor een burn-out, en zorgt ervoor dat studenten met een complexe thuissituatie te vaak uit de boot vallen. Ten tweede: bewaak de werkinvulling. Een stagiair is geen dienaar. Ten derde: zorg dat stagebeoordelingen effectief gelezen en gebruikt worden.

Onbetaalde stages buiten het curriculum achten we onwenselijk. De KU Leuven faciliteert deze op dit moment met het statuut van een vrijwillige studiestage. Als ze ervoor kiest het ideaal van een stage te blijven ondersteunen, dient ze beter institutioneel te kaderen en in gesprek te gaan met bedrijven om over een vergoeding te onderhandelen. Nu blijft het bij een handtekening zonder volledig opgenomen verantwoordelijkheid. Door de afwezigheid van financiële compensatie worden die stages te vaak een zaak voor de elite.

Tot slot dient gedacht over de wenselijkheid van stages voor elke opleiding. Uiteindelijk bestaat de taak van een universiteit er niet in mensen af te leveren die in een bedrijf passen als gips in een mal. Zoals onderwijsfilosoof Stefaan Cuypers terecht stelt (p. 8), is de universiteit een conversationele structuur, waarin de ruimte om te exploreren centraal moet staan. ☺

Ana Van Liedekerke is hoofdredacteur. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

Vlaamse regering machteloos tegenover spookopleidingen

Spookopleidingen gaan misschien in tegen de geest van de wet, tegen de letter zeker niet altijd. Hierdoor heeft de Vlaamse regering andere middelen nodig om op te treden.

door [Tijs Keukeleire](#)

De Vlaamse regering zegt in hun regeerakkoord dat ze strikt zullen toezien 'op het ontstaan van zogenaamde "spookopleidingen" waarmee onvolwaardige Nederlandstalige equivalenten worden aangeboden.' Dit zullen ze doen met behulp van de regeringscommissarissen, maar die kunnen enkel kijken naar de naleving van de bestaande wetgeving.

Universiteiten hebben een duidelijke manier gevonden om de wetgeving te ontlopen. Die vereist dat in beginsel voor elke anderstalige opleiding een equivalent in het Nederlands wordt voorzien.

In dat equivalent mag maximaal 50% van de studiepunten ingevuld worden met vakken in een andere taal dan het Nederlands. 'Nederlandstalige vakken' kan echter breed ingevuld worden: vaak wordt het vak in zelfstudie gegeven, met dan

wel een Nederlandstalig examen. Studenten kunnen vrijblijvend naar de hoorcolleges van de Engelstalige opleiding gaan. Soms kunnen ze vragen in het Nederlands te stellen of naar Nederlandstalige werkcolleges gaan.

'We hebben moeite onze uitwisselingspartners te behouden'

[Tine Baelmans](#), vicerector Onderwijs

Dylan Couck, doctoraatsstudent onderwijsrecht en bestuurder bij de Vlaamse Vereniging van Studenten, bevestigt dat de universiteit daarmee niet per se illegaal handelt: 'Er zijn geen definities of regelingen die bepalen vanaf wanneer

een vak al dan niet in het Nederlands wordt aangeboden. Instellingen moeten zelf een regeling uitwerken voor het gebruik van de onderwijstaal, dus het lijkt erop dat zij daar over enige beslissingsruimte beschikken.'

Hoe onvolwaardig zelfstudie dus ook kan zijn, zolang het vak niet echt in een andere taal wordt gegeven of de evaluatie onmogelijk in het Nederlands kan, staan de regeringscommissarissen machteloos.

'Volwaardige' zelfstudie

In 2016, nadat *Veto* voor het eerst berichtte over spookopleidingen, werd het item behandeld in de Commissie voor Onderwijs van het Vlaams Parlement. Toenmalig minister Hilde Crevits (CD&V) zei dat zelfstudie zeker niet de bedoeling was. Vicerector Onderwijs Tine Baelmans reageert: 'In verschillende opleidingen kan met verschillende werkvormen worden gewerkt. Men moet ons de vrijheid geven om de lessen en opleidingen zelf in te vullen op een doordachte manier.'

Op dit moment maakt de equivalentievereis- te het lastig om het Engelstalig aanbod van de universiteit uit te breiden, zegt Baelmans. 'We zouden graag iets meer vrijheid willen op master-niveau. We bieden minder anderstalige opleidingen aan dan andere onderzoeksintensieve universiteiten in het buitenland. Daardoor hebben we ook moeite om onze uitwisselingspartners te behouden, wat ook in het nadeel is van de eigen KU Leuven-studenten.'

Kersvers minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) reageert: 'Als blijkt dat de regels aangescherpt moeten worden, dan zullen we dat doen. Maar ik ben terughoudend. Want als het zo zou zijn dat de enkele spelers binnen ons hoger onderwijs de geest van de wet negeren en schermen met juridische argumenten om de wens van de overheid toch maar naast zich neer te kunnen leggen, dan zitten we wel met een fundamenteel probleem.'

© Lara Lismont

'De oplossing is om te snoeien in anderstalige opleidingen'

Interview met [Bart Maddens](#), professor politicologie

© Rob Stevens

Wat is het probleem met spookopleidingen volgens u?

'Ze druisen in tegen de regelgeving. Als het zogenaamde Nederlandstalige equivalent bestaat uit vakken die in de praktijk ook in het Engels worden gegeven, voldoet men niet aan de vereisten. Dat is een vrij flagrante inbreuk op de wetgeving en een contractbreuk ten aanzien van de studenten. Zij kiezen toch bewust voor de Nederlandstalige opleiding, hoewel die vaak een beetje wordt verzwegen.'

Zijn de regeringscommissarissen wel de juiste personen om controle uit te oefenen op de taalwetgeving?

'Ik ga niet zeggen hoe de controle administratief moet worden georganiseerd, maar de overheid moet meer doen dan eventjes vrijblijvend aan de commissaris melden: "Bekijk dat maar eens." Je moet echt wel met een vergrootglas kijken naar een opleiding om te zien of die volwaar-

dig Nederlandstalig is. Ik heb ooit eens grappend geschreven dat een regeringscommissaris zelf naar de lessen zou moeten komen om zelf vast te stellen in welke taal het wordt gegeven.'

Maar kàn de universiteit wel alle equivalenten inrichten?

'De overheid wil dat de universiteiten hun middelen prioritair inzetten voor het Nederlandstalige aanbod: pas als een opleiding bestaat in het Nederlands kan daarbovenop een Engelstalige variant worden georganiseerd. Vaak is er gewoonweg te weinig capaciteit om de twee te organiseren. Via spookopleidingen omzeilen de universiteiten dat capaciteitsprobleem. Een prof geeft dan zogezegd hetzelfde vak twee keer, in het Nederlands en het Engels, maar in de praktijk enkel in het Engels. Men kan dit enkel oplossen door hetzij de onderwijscapaciteit uit te breiden, hetzij te snoeien in de Engelstalige opleidingen.'

'Ik ben absoluut voor meertaligheid, waarbij ik overigens ook het Frans heel belangrijk vind. Domweg vakken verengelsen is echter niet de juiste aanpak om echt meertalige studenten af te leveren. Men moet zoveel mogelijk taalonderwijs aanbieden via het ILT en taalvakken integreren met inhoudelijke vakken zoals practica en seminars.'

'Ik heb ook niets tegen gespecialiseerde opleidingen in het Engels. Een basisopleiding in het Engels lijkt me daarentegen minder zinvol. De middelen om de bachelorstudenten de begeleiding te geven die ze nodig hebben zijn sowieso erg beperkt. Als we de schaarse middelen ook moeten inzetten voor de basisopleiding van zoveel mogelijk buitenlandse studenten en expats, dan blijft er nog minder over voor de Vlaamse studenten. Ik vraag me af of de Vlaamse belastingbetaler dat een goed idee vindt.'

U schreef eerder hoe u wilde dat de verdediging van het Nederlandstalig hoger onderwijs een breekpunt moest zijn voor N-VA in de onderhandelingen. Heeft u de indruk dat dit gebeurd is?

'Nee, N-VA heeft een toegeving gedaan door de verhoging van het toegelaten percentage anderstalige bachelors. In ruil kreeg ze het engagement om strenger toe te zien op de spookopleidingen. Het percentage kan je makkelijk aanpassen, maar de controle op spookopleidingen is nog niet concreetiseerd. Het gevaar bestaat dat daar niet veel van in huis komt.'

'Aan de andere kant denk ik wel dat de universiteiten een lastige klant zullen hebben aan Ben Weyts (N-VA). Hij heeft immers een achtergrond uit de Vlaamse Rand en is daardoor zeer gevoelig voor de taalproblematiek.'

DE GRIJZE ZONE VAN ONBETAALDE STAGES

In de *catch-22* van ervaring vereist voor werk maar werk vereist voor ervaring komen veel studenten uit op het redmiddel van onbetaalde stages, maar een goede omkadering ontbreekt echter.

door [Ana Van Liedekerke](#)

In oktober 2017 formuleerde de Vlaamse Jeugd-raad een advies over onbetaalde stages buiten de opleiding. Van de jongeren die stage lopen na hun opleiding, werd tachtig procent niet vergoed. Daarmee deed België het het slechtst van heel Europa. De Jeugd-raad ijverde voor een duidelijk statuut voor betaalde stages en het schrappen van onbetaalde stages buiten de opleiding.

Twee jaar later is de situatie grotendeels uit de schijnwerpers verdwenen. Maar het probleem houdt stand. Volgens Samuel Bootsman, gespecialiseerd in studentenarbeid bij de christelijke vakbond ACV, wordt het probleem van onbetaalde stages buiten de opleiding groter: 'Het wordt ook meer verwacht als meer mensen het doen. Als dat een neerwaartse spiraal wordt, zou dat zeer problematisch zijn.'

Dat risico is volgens hem groter bij de vrije beroepen dan elders: 'Voor leerkrachten en verpleegkundigen zijn er altijd genoeg vacatures om in te vullen. Voor bijvoorbeeld advocaten is dat niet even vanzelfsprekend. Daar glijd je sneller af naar die mogelijkheid van gratis werk.'

Emma, die vorig jaar een master rechten behaalde, bevestigt die logica van het pushen: 'Ik zou durven zeggen dat het grote merendeel van de rechtenstudenten minstens één keer zo'n zomerstage doet. Je pusht elkaar daar ook in, deels onbewust: als de ene het doet, denk je op een gegeven moment dat jij het ook moet doen.'

'Geef ons geld via een beroepsinlevende overeenkomst'

Zelf deed ze twee zulke stages tijdens haar opleiding. De eerste via de plaatsingsdienst van de KU Leuven bij het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen – met een contract van de KU Leuven. De tweede bij een plaatselijk advocatenkantoor in haar dorp – buiten de KU Leuven om.

Beide stages vielen in de zomer en leverden haar geen credits op. Hoewel ze beide stages als zeer zinvol ervoer, vindt ze het jammer dat er niet altijd een compensatie is: 'Heel veel van die stages die studenten op eigen initiatief doen, zijn onbetaald. Zelf werd ik wel betaald, omdat de advocaat de mindset had dat je voor je kenniscapaciteiten vergoed moet worden'.

Emma wijst erop dat men in sommige internationale stages stagairs achthonderd euro per

maand betaalt via een beroepsinlevende overeenkomst: 'Geef ons toch dat bedrag, ten minste.'

Vermenigvuldiging van ongelijkheid

Wie een onbetaalde zomerstage doet bij rechten, heeft minder tijd om een vakantiejob te doen, terwijl hij of zij zich even hard moet uitsloven. Emma: 'Dat is een afweging die je maakt. Ik heb twee jaar geleden drie weken gewerkt en dan nog een maand een studentenjob gedaan.' Zeker met herexamens blijft er dan niet veel zomer over.

Op die manier worden stages een zaak van jongeren die het zich kunnen veroorloven. Zij hebben al een stapje voor, maar vergroten op die manier nogmaals de ongelijkheid via een beter cv. Daarbij komen ook vormen van discriminatie die sowieso al spelen op de arbeidsmarkt. Als deze ook in de sollicitatie naar stages op de voorgrond komen, hebben mensen van verschillende kansengroepen nog minder kans wanneer ze later solliciteren voor een betaalde job.

Uitbuiting

Een stagiair bevindt zich in een kwetsbare positie voor verschillende vormen van uitbuiting.

Internationale stages geven een bedrag via een beroepsinlevende overeenkomst

Jan, die musicalstages loopt, zegt weet te hebben van *metoo*-scenes in de industrie: 'Natuurlijk is elk geval apart en gebeurt het in vele domeinen. Maar een stagiair is een gemakkelijk slachtoffer. Je wil heel hard je best doen om een contract binnen te halen, om volgend jaar terug gevraagd te worden. Daarbij zie je veel door de vingers.'

Een centrale plaats om deze problemen aan te kaarten bestaat niet. Samuel Bootsman van de christelijke vakbond ACV geeft aan zeer weinig vragen te krijgen over de wetgeving rond onbetaalde stages. 'Als die in het kader van de studierichting plaatsvinden, komen de studenten terecht bij de sociale diensten van de universiteit.' Van onbetaald stages buiten de opleiding geeft Bootsman aan dat die 'heel erg in een grijze zone zitten'. Bootsman: 'Stages die volledig buiten de reguliere opleidingstrajecten vallen, zijn juridisch niet verantwoord.' ☹

© Ana Van Liedekerke

'Vier maanden lang ben ik zeven dagen op zeven aan het werk'

Stages die deel uitmaken van het studieprogramma van een opleiding zijn ingekapseld door een stagecontract tussen stagiair, onderwijsinstelling en werkgever. Ook in die structuur blijven er problemen, getuigen studenten.

door [Ana Van Liedekerke](#)

Bij studies zoals geneeskunde, psychologie en de educatieve master is een verplichte stage al langer deel van het curriculum. De stages zijn onbetaald, maar je krijgt er wel studiepunten voor binnen je programma.

In principe moeten die stages een win-win-situatie zijn voor iedereen. Voor veel studenten draait de balans uiteindelijk inderdaad positief uit. Toch blijven er uitspattingen.

Overuren

Jan* is student musical in zijn vierde bachelorjaar. Stages nemen daar het grootste gedeelte van de opleiding in. Hij speelt van woensdag tot en met zondag bij een productiehuis. Maar omdat zijn vrije dagen maandag en dinsdag wel verplichte lesdagen zijn, heeft hij al sinds september geen dag vrijaf.

'We hebben dat al vaak aangekaart. Maar de school zou daarvoor haar structuur moeten aanpassen omdat het in principe verplicht is naar de les te gaan.' De opleiding in Tilburg zou op dat vlak beter werken: 'Als studenten daar stage lopen, zijn er geen lessen.'

Ook bij de stages tijdens de opleiding geneeskunde lopen de uren op. Bij de master geneeskunde aan de VUB laat de universiteit de studenten voor hun stage een 'vrijwillig' opting-out formulier ondertekenen waarbij je afstand doet van je arbeidsrechten. Sophie*: 'Je kunt de eindtermen niet halen binnen het gewone arbeidssysteem.' Concreet is het dus dat of een jaar langer over je master doen.

Bij de fulltime stage moeten de geneeskundestudenten ook wachtdiensten doen die niet noodzakelijk verbonden zijn aan de stage. Dat is 12 of 24 uur shiften op de spoed, tot drie keer in de maand. Voor die uren krijgen de studenten een vergoeding van 17 euro, voor een shift van 24 uur omgerekend 71 cent per uur.

Na die wachttijden heb je wel een recup. Heb je bijvoorbeeld 's avonds wacht tot 11, dan moet je de volgende dag pas om 11 uur terug zijn, zodat je toch 12 uur vrij bent geweest. Maar ook dat lukt niet altijd. Eén van de diensten had een apart georganiseerd wachtsysteem, waarbij een mail werd rondgezonden dat men liever heeft dat je de re-

cup niet opneemt. Sophie: 'Als je wilt specialiseren, doe je dat inderdaad niet, omdat je weet dat je negatief beoordeeld wordt als je die recup dan wel opneemt.' Een negatieve beoordeling betekent een slecht resultaat: 'De stageplaatsen bepalen mee wie verder mag studeren'.

Aan de VUB ondertekent de student voor zijn stage een vrijwillig opt-out formulier waarbij hij afstand doet van zijn arbeidsrechten

Als verschillende studenten niet reclameren ontstaat een cultuur waarin meer en meer mogelijk wordt. Sophie: 'Er heerst een cultuur van 'het hoort erbij'.

Door de fulltime werkuren en de combinatie met les en schoolwerk blijft er geen tijd over om eigen zakgeld bij te verdienen. Jan geeft les op zijn vrije zaterdagvoormiddag: 'Eigenlijk heb je daar geen tijd voor. Ik weet niet hoe iedereen dat doet.' Studenten met minder financiële middelen hebben daardoor minder tijd voor het schrijven aan een thesis – wat vaak nog bovenop het stageprogramma komt. Dat mondt logischerwijs uit in minder hoge cijfers – en in minder doorstroommogelijkheden achteraf.

Gratis werk

Binnen de opleiding zijn vrijwel alle stages onbetaald. Sophie vindt dat correct: 'Wij moeten niet vergoed worden, wij moeten opgeleid worden.'

Ook Jan vindt dat een musicalstage een kans is, maar dat de balans toch doorslaat: 'Figuranten krijgen een vergoeding voor elke show, terwijl wij het doen met een kilometervergoeding.' Die zou door bepaalde productiehuisen niet of niet tijdig uitbetaald worden. Jan ziet de stage dan ook 'eerder als een gift van de school naar het productiehuis toe dan omgekeerd': 'Het is niet normaal dat je er meer geld aan uitgeeft dan dat je eraan verdient. Financieel voelt het op dit moment voor mij als uitbuiting.'

In de productie waarin Jan meespeelt zijn 4 van de 35 rollen stagairs. Hij is ervan overtuigd dat ze op die manier werk van anderen afnemen: 'we zijn gemakkelijke gratis werkrachten'. Wanneer die vier stagairs stoppen, worden hun rollen onmiddellijk ingevuld door andere stagairs. De winstgevendheid van de producties steunt op die manier op hun gratis arbeid.

Irrelevante opdrachten

De VUB vermeldt het opdoen van 'relevante' werkervaring als eerste doelstelling van een stage-ervaring. In de praktijk loopt het af en toe anders. Sophie: 'Bij één van de stages was het een vaste taak van studenten om het middageten voor iedereen van de dienst te halen. Dat is niet de taak van een student geneeskunde.'

Niet alle stageplaatsen bieden de opleiding die nodig is. Zo zegt Sophie over haar stage in een Brussels ziekenhuis: 'Er waren veel te veel studenten. Als je 's ochtends toekwam, wist niemand wie je was. We hebben al meermaals dat probleem gemeld en toch blijft het een erkende VUB-stageplaats.'

Inconsistente evaluatie

Omdat elke stage anders is, verloopt de evaluatie moeilijker dan bij een uniform meerkeuzeexamen. Toch kan de evaluatie volgens Sophie objectiever: 'Op sommige diensten geven ze je standaard 'zeer goed', wat door de universiteit vertaald wordt naar een vijftien, terwijl andere stageplaatsen je altijd een 'uitzonderlijk' geven, aan de universiteit een zeventien. In principe heb je dezelfde inspanningen gedaan, maar die punten bepalen wel mee in welke richting je je kunt specialiseren. Dat mag niet afhangen van de stageplaats waar je toevallig zit.'

Zowel Jan als Sophie zijn ervan overtuigd dat de stage intrinsiek waardevol is voor hun opleiding. Sophie: 'De horrorverhalen uit het verleden zijn voorbij.' De meeste stages binnen de opleiding zijn kwaliteitsvol door een kwaliteitscontrole en studentenbevragingen. Maar een bewaken van de arbeidsuren, de relevantie en toegankelijkheid van de stage en consistente evaluatie blijven aandachtspunten. ☹

*Jan en Sophie zijn gefingeerde namen.

'Stages zijn deel van de instrumentalisering van het hoger onderwijs'

door [Ana Van Liedekerke](#)

De stijgende populariteit van stages binnen de opleiding kadert volgens onderwijsfilosoof Stefaan Cuypers in de toenemende vraag naar maatschappelijke relevantie van universitair onderzoek en onderwijs: 'De waarde van een universitaire opleiding wordt minder intrinsiek geduid dan vroeger.'

De universiteit als interne conversatie

Dat is het resultaat van een veelheid van factoren: 'De democratisering, waardoor meer sociale klassen kunnen participeren; de afwezigheid van een numerus clausus, waardoor je meer een opleidingsinstituut zoals de humaniora wordt. En je hebt een vraag vanuit de gemeenschap naar de opbrengst van het geld dat ze in de universiteit investeert.'

Die vraag is terecht, maar het nut van een stage bestrijkt volgens Cuypers niet het hele opleidingsveld: 'Er is een groot verschil tussen opleidingen waarin de stage een intrinsieke curriculaire waarde heeft en andere opleidingen waar het eerder een hefboomfunctie naar de student toe heeft om te weten wat die niet en wel wil. Is een filosoof een betere filosoof als hij stage heeft gelopen? Neen. Is een dokter een betere dokter als hij weet hoe je iemand opereert? Daarbij is het antwoord uiteraard ja.'

'In se is een universiteit een conversationele structuur tussen studenten en goed geïnformeerde professoren, die in eerste instantie intern gevoerd wordt. Pas daarna komt de maatschappelijke toepassing.'

Stages in de cultuurwetenschappen

Cuypers betwijfelt dan ook of zuivere studie, zeker in de cultuurwetenschappen, baat heeft bij een stage: 'Wat nu in toenemende mate gebeurt, is dat de cultuurwetenschappen hun wetenschap inzetten naarmate het past. Filosofie wordt dan een soort cultuurclub, het vertalen van filosofie naar culturele centra. Terwijl eigenlijk het omgekeerde moet gebeuren: je moet tegendraads zijn, moeilijke thema's toch onder de aandacht blijven brengen.'

In de cultuurwetenschappen waarin nog geen verplichte studiestage in het curriculum bestaat, kan je wel een 'vrijwillige studiestage' lopen. Deze kadert in de opleiding, maar je krijgt er geen credits voor.

Cuypers vindt dat de universiteit zich moet afvragen waarom ze dergelijke onbetaalde stages steunt. Zelf is hij niet gewonnen voor stages in die studies zonder onmiddellijke instrumentele finaliteit: 'Persoonlijk vind ik dat je studenten een tijdje met rust moet laten, zodat ze zich kunnen verdiepen in hun stage.'

'Als je stages toch belangrijk vindt, moet je daar al als expert naartoe kunnen gaan.' De educatieve master is in dat opzicht volgens Cuypers een goede zaak: 'Je kunt nooit afstuderen met een educatieve master zonder al een eigen master te behalen. Dat betekent dat de kennis al aanwezig is en dat je dan expertise krijgt in de overdracht van die kennis.'

artikel > Koepelorganisatie staat er, maar er is werk aan de winkel

VVS is back

Herintredende studentenraden, efficiëntere vertegenwoordiging: sinds vorig jaar zit de Vlaamse Vereniging van Studenten weer op de rails. Maar de interne en externe uitdagingen blijven groot.

door [Tijs Keukeleire](#)

Deze vrijdag besliste Stura KU Leuven terug bij VVS aan te sluiten (*zie [veto.be](#) voor een analyse van de herintrede, red.*) na hun uitstap van mei 2016. Het liet toen de organisatie, die in dezelfde periode de studentenraad UAntwerpen en UCLL regio Leuven verloor, achter in crisis.

Sinds vorig jaar lopen de contacten tussen VVS en de niet-aangesloten studentenraden goed. Het verloor ook de HoGent, maar daar onderhoudt daar contact mee. Studentenraad UAntwerpen sloot deze zomer terug aan, en ook met Studentenraad UCLL regio Leuven wordt er gepraat.

'Ze zijn zeker efficiënter geworden'

Isabelle De Ridder, Secretaris van de Raad Hoger Onderwijs van de Vlaamse Onderwijsraad

De studentenraad van UAntwerpen was zeer tevreden van de manier waarop het vorig bestuur hen probeerde te betrekken. Voorzitter Anthony Longo: 'De professionaliteit was verbeterd, ze zijn op de goede weg.' UCLL-voorzitter Lieselot Ignoul zegt ook dat er zeker werk in is gestoken van de kant van VVS: 'Het is veranderd.'

Toch is voor de Studentenraad UCLL regio Leuven een herintrede nog niet mogelijk: 'Dat zou te zwaar zijn voor ons, wij krijgen onze eigen mandaten al niet gevuld en we willen enkel toetreden als we ook echt onze mening kunnen geven.' Ignoul vindt dat VVS te plaatsgebonden werkt, met vergaderingen en werkgroepen in Brussel, Gent en Antwerpen. Meer Skype-overleg zou handig zijn. 'En de vormingen die VVS vroeger gaf zouden ons ook kunnen overtuigen, maar die hebben ze *on hold* gezet.'

Te weinig inspraak

UCLL regio Leuven is er destijds uitgestapt omdat ze vonden dat er te weinig inspraak was voor de hogescholen. Dylan Pypops van de Studentenraad PXL zegt dat het ook een beetje aan de hogeschoolstudentenraden zelf lag: 'Vroeger deden we onze mond niet genoeg open. Gelukkig is dat nu veranderd.'

Het gevoel van inspraak is verbeterd in de AV. Het bestuur communiceert nu veel meer, zegt Pypops: 'Sinds vorig jaar zijn er meer bevragingen en is het bestuur bereikbaarder geworden.' De frisse wind in het team vorig jaar was ook nodig. VVS vond de voorbije jaren te

© Anne-Leen Declercq

VVS verkoos twee jaar op rij uitsluitend mannelijke besturen

weinig kandidaten voor het bestuur, waardoor volgens de interne bepalingen bestuurders op post moesten blijven tot er vervangers waren, ook al waren ze ondertussen soms afgestudeerd.

Isabelle De Ridder, secretaris van de Raad Hoger Onderwijs van de Vlaamse Onderwijsraad Vlor (*het officiële adviesorgaan van de minister van Onderwijs, red.*) heeft ook het verschil gemerkt bij het aantreden van het vorig bestuur: 'Ze zijn zeker efficiënter geworden. Ze komen nu gemakkelijker met gedragen ideeën naar vergaderingen en organiseren overleg op kortere termijn.'

Dylan Pypops van PXL zegt dat mandatarissen vroeger veel te laat informatie kregen: 'Ik kreeg mijn documenten soms pas een uur op voorhand van VVS.' Volgens De Ridder stuurde VVS tien jaar geleden vaker gespecialiseerde personeelsleden naar vergaderingen. 'Dat waren "beroepsstudenten" eigenlijk, maar daar zijn ze van afgestapt omwille van besparingen en ideologie. Daarmee hebben ze het zichzelf wel moeilijker gemaakt.'

Ondanks de interne onenigheid, horen we dat VVS verre van de meest amateuristische belangenorganisatie in het onderwijsveld zou zijn. De kennis van zaken is meestal behoorlijk en hun standpunten zijn goed geschreven

en onderbouwd. Of ze altijd even gedragen zijn, is een andere zaak.

Koepelorganisatie zonder onderbouw

Na het uittreden van drie studentenraden – waaronder Stura KU Leuven, dat een vijfde van alle Vlaamse studenten vertegenwoordigt – werden vragen gesteld over de representativiteit van VVS. De Studentenraad UAntwerpen en Stura KU Leuven kregen vorig jaar zelfs een gedeeld extra zitje in de Vlaams Interuniversitaire Raad, naast VVS.

Minister Crevits zelf heeft meermaals aangedrongen dat VVS de banden met de ex-leden zou aanhalen, maar ging daar niet te ver in. 'Dat zou zijn als een werkgever die zijn eigen vakbond samenstelt', zegt Simon Van Damme, ex-kabinetsmedewerker van de minister. Een sterk en verenigd VVS is een meerwaarde bij het uittekenen van goed onderwijsbeleid, zegt Van Damme. 'Op sommige momenten heeft de minister die georganiseerde stem van de student wel gemist.'

It's a man's world

Nog een element dat steevast wordt aangehaald, is het gebrek aan meisjes in de organisatie. Dat begint intern, met twee opeenvolgende uitsluitend mannelijke besturen en 14% van de tussenkomsten op het bureau van vrouwelijke vertegenwoordigers.

Maar het laat zich ook extern zien. De Ridder: 'Binnen de Vlor moet een derde van de raadsleden van het andere geslacht zijn. VVS heeft op dit moment de helft van zijn mandaten ingevuld met voorlopig enkel mannelijke vertegenwoordigers. VVS heeft laten weten nog op zoek te zijn naar vrouwelijke kandidaten.'

Ook qua bekendheid zit het nog niet snor bij VVS. Het vorig jaar gelanceerde Instagram-account kan op een magere 166 volgers rekenen. Ook naar vergaderefficiëntie toe – een van de redenen waarom HoGent vorig jaar uit de organisatie stapte – zouden nog winsten te boeken zijn.

Financieel ten slotte staat VVS er ook niet geweldig voor. Hun werkingsmiddelen zijn op zes jaar tijd gedaald van 260.000 naar 180.000 euro, wat vooral te voelen was in het personeelsbestand. Wimjan Nitelet, voorzitter van VVS, houdt zijn hart vast voor verdere besparingen van de nieuwe regering. ☺

onderwijs kort> actuele verschuivingen in het onderwijslandschap

Onderwijs kort

door [Tijs Keukeleire](#)

Stura terug bij VVS

De studentenraad van de KU Leuven stemde vrijdagavond om terug bij VVS aan te sluiten. Het verliet de organisatie in mei 2016. Vorige maand verviel hun zitje in de Vlaamse Interuniversitaire Raad, wat Stura zonder verankerde Vlaamse vertegenwoordiging achterliet. Stura heeft met VVS gewerkt aan een meer voordelige verhouding tussen de studentenraden van universiteiten en hogescholen. Een deel van de veranderingen, waaronder een stemverdeling, moeten echter nog worden doorgevoerd.

Lees het hele artikel op [veto.be](#)

+19%

De KU Leuven heeft dit jaar 19% meer inschrijvingen van internationale studenten. In totaal waren er 3.931 internationale inschrijvingen, met de grootste stijgingen in de bachelors Engineering Technology en Business Administration. Daarmee komt het totale aantal KU Leuven-studenten dit jaar op bijna 58.000 te liggen, drie procent meer dan vorig jaar. De groei bij de internationale studenten kan echter wel niet de daling bij de bachelorstudenten compenseren. Die gaan er dit jaar een lichte 0,3% op achteruit.

KU Leuven zakt twee plaatsen

Op basis van KU Leuven's onderzoeksoutput plaats persagentschap Reuters de universiteit op de zevende plaats in zijn ranking van meest innovatieve universiteit van Europa. Dat is twee plaatsen lager dan in 2017, maar daarmee is KU Leuven nog steeds de eerste niet-Amerikaanse instelling op de lijst. Het is voorbijgestoken door de universiteit van Washington en North Carolina Chapel Hill. Reuters baseert zich onder andere op het aantal artikels in wetenschappelijke tijdschriften en het aantal patentaanvragen.

Plannen voor de facto verhoogd inschrijvingsgeld voor internationals

De saga rond verhoogde inschrijvingsgelden voor niet-EER studenten bereikte recentelijk een nieuw stadium: plannen voor uniforme tarieven. Wat betekent dit en wat is er aan de hand?

door [Pieter Jespers, Mathieu Lonbois en Tijs Keukeleire](#)

Tot 2014 betaalden studenten van alle nationaliteiten hetzelfde bedrag. In dat academiejaar vond in veel gevallen een verhoging plaats van het inschrijvingsgeld voor studenten die niet tot de Europese Economische Ruimte (EER) behoren: programma's kregen de keuze om het op te voeren naar 1750, 3500 of 6000 euro. Zo betalen niet-EER-studenten voor een bachelor of master in de Wijsbegeerte nu 3500 euro inschrijvingsgeld, voor een master in de Economie 1750 euro en voor een master in de Bioinformatica 6000 euro.

Voor veel opleidingen betekent dat een aanzienlijke verhoging van het inschrijvingsgeld voor niet EER-studenten

Geen goede marketingstrategie, vindt de KU Leuven. De communicatie naar aspirant-studenten is onduidelijk en de perceptie van gelijkwaardigheid tussen opleidingen wordt geschaad: studenten zouden prijsverschillen kunnen linken aan kwaliteitsverschillen. Daarom wil de universiteit streven naar een uniform bedrag. Helaas betekent dat voor veel opleidingen een aanzienlijke verhoging van het inschrijvingsgeld voor niet-EER-studenten.

De KU Leuven bracht een *taskforce* samen die de best mogelijke scenario's moest bedenken voor de uitwerking van de uniformisering van de *tuition fees*. Studentenvetegenwoordigers, professoren en leden van de dienst Marketing en de dienst Internationalisering zetelen in die *tas-*

© Anne-Leen Declercq

'Er komt geen verhoging zonder een beursstelsel dat daarbij past'

[Peter Lievens, Vicerector Internationaal Beleid](#)

kforce. Opvallende afwezigen: de internationale studenten zelf.

Mogelijke scenario's

Kort samengevat zijn de scenario's die voorliggen de volgende: (1) dezelfde prijs voor iedereen; (2) een prijs per groep (Humane, Biomedische Wetenschappen en Wetenschappen & Technologie); (3) een uniforme prijs per faculteit. De Al-

gemene Vergadering kan zich vinden in de drie scenario's, zolang het maar niet op een verhoging neerkomt. De Raad voor Internationaal Beleid, bij monde van Peter Lievens, vicerector Internationaal Beleid, stuurt aan op een universiteitsbreed inschrijvingsgeld, waardoor scenario's twee en drie onwaarschijnlijk lijken. Nochtans is de mogelijkheid van één bedrag per faculteit of groep nog niet van de baan, volgens het verslag van de

Algemene Vergadering over de *taskforce* die opereert in naam van KU Leuven.

Thor Deyaert, mandataris Internationaal bij Stura, benadrukt de moeilijkheid van compromissen tussen programma's die momenteel het laagst mogelijke inschrijvingsgeld vragen en programma's die 6000 euro vragen. In het verslag van de Algemene Vergadering dat de scenario's van de *taskforce* communiceert, doet het bedrag van 4000 euro de ronde voor een overkoepelende uniformisering. Lievens vindt het echter te vroeg om uitspraken te doen over exacte bedragen.

Hogere fees, meer studenten?

De KU Leuven kondigt in haar beleidsplan aan dat ze sterker wil inzetten op internationale rekrutering. Dit veronderstelt volgens de KU Leuven wat ze zelf aanduidt als 'professionalisering van de internationale onderwijsmarketing'. Lees: de uniforme en de facto verhoogde inschrijvingsgelden. Dat lijkt contra-intuïtief: hoe zorgt meer geld vragen voor meer studenten?

Een beurs- en waiversysteem zou ervoor moeten zorgen dat studenten die dat hogere inschrijvingsgeld moeilijk kunnen betalen niet uit de boot vallen. Alleen staat de ontwikkeling van

'Stura luistert naar ons, maar reageert niet. En als ze al reageren, dan doen ze dat met een slakkengang'

[Roberto, LSATP](#)

beurstoekenning op basis van de socio-economische achtergrond van een student absoluut nog niet op punt. Voor bepaalde landen is het namelijk praktisch onmogelijk om aan betrouwbare data te komen over de individuele financiële achtergrond van een student. Dat is volgens Deyaert en Lievens ook een van de grootste uitdagingen voor de *taskforce*.

Dat de universiteit zeer nadrukkelijk streeft naar uniformisering, in het volle besef dat het moeilijk wordt een beursstelsel te ontwikkelen dat bijspringt in de individuele situatie van elke student die het financieel lastig heeft, werpt vragen op. Voorlopig werkt men binnen bepaalde faculteiten voor bepaalde opleidingen immers nog gewoon met de groepen van de DAC-lijst (categorisering van ontwikkelingslanden door het OESO) om beurzen uit te schrijven. Niet bepaald een individuele benadering. Garanderen dat niemand

door de mazen van het net glipt, kan dan ook niet anders dan met enige scepsis worden onthaald. Al garandeert Lievens ons dat 'er geen verhoging komt zonder een beursstelsel dat daarbij past'.

Internationals tasten in het duister

Volgens zowel het verslag van de *Assembly for International Students* als een enquête van de Studentenraad over de *tuition fees* hebben studenten geen idee van wat er met het inschrijvingsgeld gebeurt.

Van de 165 respondenten van de Stura-enquête denken er 146 dat de verhoging van inschrijvingsgelden niet verzoenbaar is met een hogere of gelijke diversiteitsgraad. 140 studenten zijn van mening dat verhoogde *tuition fees* niet voor betere studenten zullen zorgen, en 148 studenten denken dat er niet evenveel en zelfs minder studenten zich zullen inschrijven.

Dat is ook de mening die *Leuven Students against Tuition Fees* (LSATF) delen. Maria van LSATF zegt dat de betrokken studenten van LSATF die verhoging niet meer zullen voelen. Ze handelen enkel uit bezorgdheid voor wat toekomstige studenten te wachten staat.

UCLL, lid van de Associatie KU Leuven, heeft wel een gelijk inschrijvingsgeld voor binnen- en buitenlandse studenten

weinig respons bij de oorspronkelijk vooropgestelde periode die de enquête zou lopen. Daarom maakten we de keuze om die wat langer te laten doorlopen.'

De internationale studenten hebben momenteel meer succes. Hun online petitie tegen de verhoogde *tuition fees* behaalde al meer dan 630 handtekeningen. Ze verwijten Stura te weinig publiciteit te hebben gemaakt voor hun enquête. Hoe dan ook slagen de studentenvertegenwoordigers er ondanks goedbedoelde pogingen niet genoeg in om de *internationals* op een effectieve en representatieve manier te betrekken bij het overleg. De *Assembly for International Students*, waarover eerder sprake was, komt bijvoorbeeld slechts een tot twee keer samen per semester.

Momenteel heeft LSATF het gevoel dat de KU Leuven beslissingen neemt boven haar hoofd. De meningen die Stura namens hen verkondigt vinden hun weg niet snel genoeg naar de top. Misschien werkt directe internationale representatie effectiever dan de indirecte weg via Stura en de studentenkringen.

Onzekere toekomst

In elk geval is de eindbeslissing over de *tuition fees* nog niet voor morgen. De *taskforce* wil de nodige simulaties doorlopen voor ze met een definitief voorstel komt. Dat voorstel moet dan nog langs talrijke raden en de KU Leuven wil duidelijke argumenten naar voren kunnen schuiven om het plan te verantwoorden. Volgens Peter Lievens dringt de tijd niet en gaat een kwaliteitsvol plan boven strikte deadlines.

Is een al dan niet effectieve marketingstrategie een voldoende rechtvaardiging voor een verhoging van onderwijskosten? Het is een moeilijk vraagstuk met lastige knopen en talrijke onderbelichte nuances. Maar de UCLL, lid van de Associatie KU Leuven, heeft haar antwoord op dat vraagstuk klaar en duidelijk geformuleerd: inschrijvingsgeld voor binnen- en buitenlandse studenten is er gelijk, want '*each moving mind is an equal*'.³

Het verdoken inschrijvingsgeld: Leuvense studenten betalen jaarlijks 300 euro aan cursussen

Leuvense studenten betalen gemiddeld vijf euro per studiepoint aan cursusmateriaal. De KU Leuven heeft geen strikt beleid rond de kost van dit materiaal, en dat leidt regelmatig tot excessen.

door [Daan Delespaul](#)

Van 168,39 tot 458,55 euro, dat betaal je voor het geheel aan cursussen in de verschillende studierichtingen van het eerste jaar. Cursusprijzen worden nochtans zelden meegenomen in de kostenraming voor het hoger onderwijs. Een exact bedrag is immers niet evident te vormen: cursusprijzen verschillen per richting, jaar en uitgave, en omdat er geen enkel plafond op die prijzen is ingesteld, is de ene richting daarom soms duurder dan de andere.

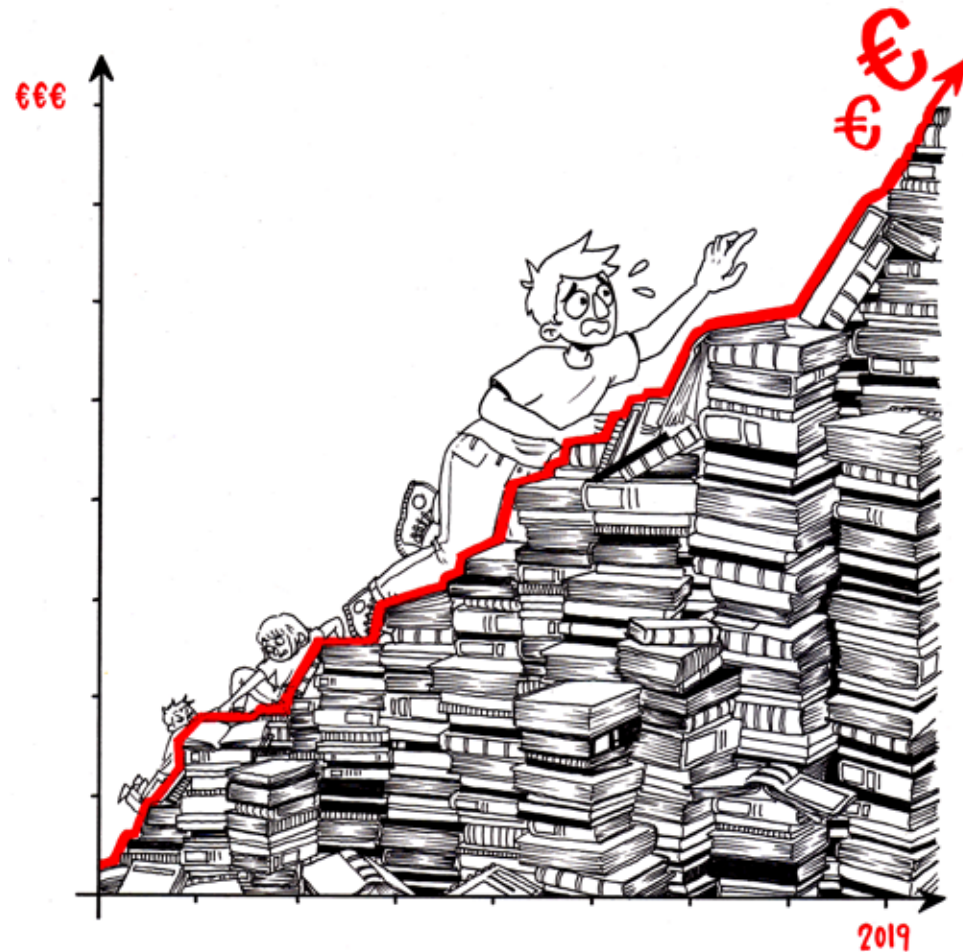
© Mo Bourgeois

'We willen erg rekening houden met de feitelijke, actuele financiële situatie van een student'

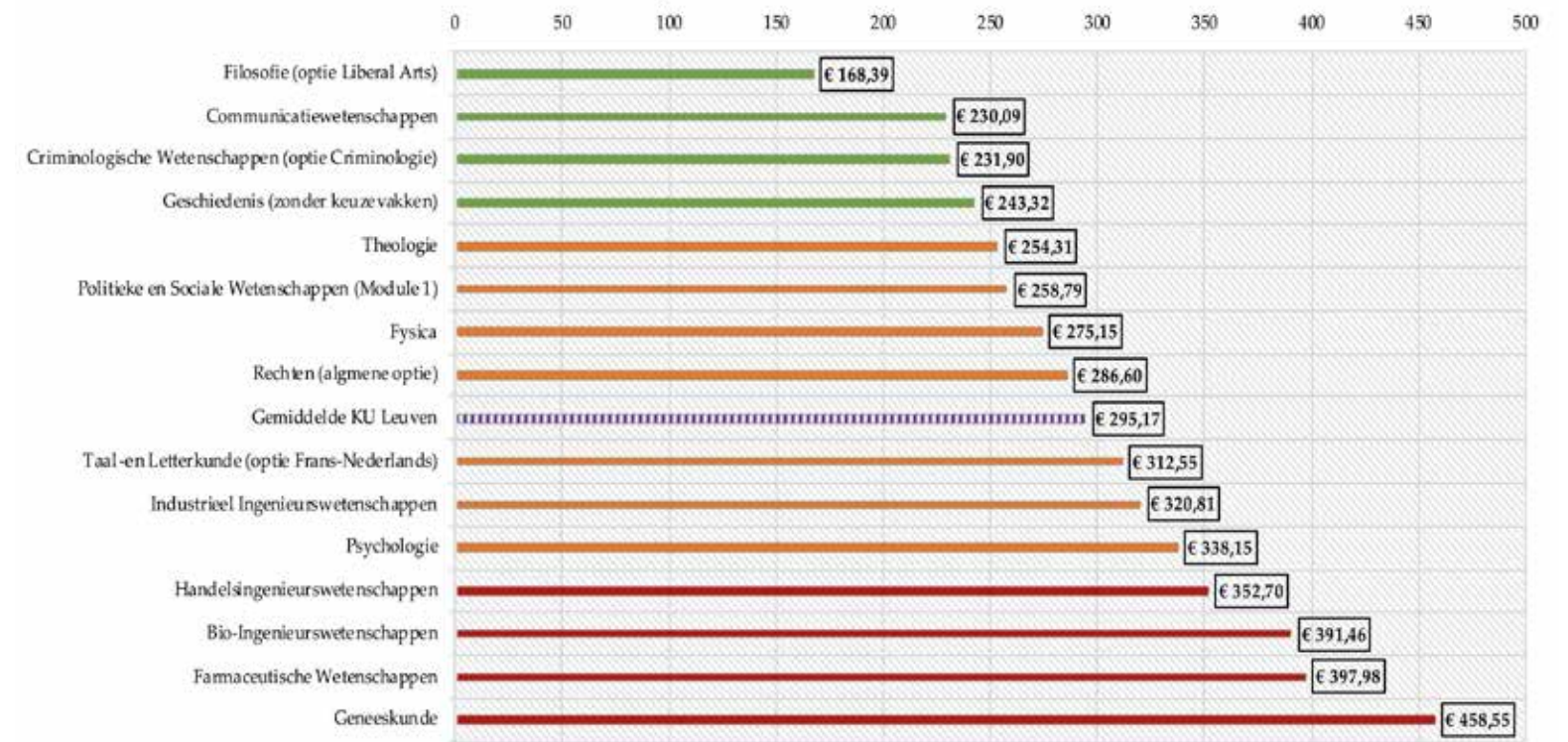
[Els Wydooghe, Sociale Dienst KU Leuven](#)

Zo is een studiejaar geneeskunde in de praktijk 290 euro duurder dan in filosofie, hoewel beide richtingen eenzelfde inschrijvingsgeld hanteren. Daar kunnen dan nog eens heel wat andere verdoken kosten bijkomen: labojassen, geologenhamers of verplichte uitstapjes maken dat het voor ouders vaak niet evident is de exacte kost voor een opleiding in te schatten.

Daarnaast is het vaak onduidelijk in welke mate sommige boeken verplicht zijn. Bij de cursusdienst van LBK, bijvoorbeeld, hoor je dat 'zeker niet alle boeken "verplicht" zijn, maar ze worden wel sterk aanbevolen'. In praktijk zie je dat bijna alle studenten deze dan ook zullen aanschaffen.' Eenzelfde verhaal in Geneeskunde, waar de alombekende Sobotta-atlas met haar prijskaartje van 220 euro strikt genomen niet verplicht is, maar de aanschaf in praktijk wel nodig zou zijn.

CURSUSPRIJZEN IN EERSTE BACHELOR

© Daan Delespaul

De huidige problematiek zou dan ook niet zozeer in de kostprijs, maar voornamelijk in de onduidelijkheid daarvan bestaan. De KU Leuven werkt daarom inmiddels aan een systeem om de kost per opleidingsonderdeel op de ECTS-fiches te verduidelijken. 'Die ECTS-fiches moeten goedgekeurd worden op de POC's (*Permanente Onderwijscommissies, red.*)', weet Stura-voorzitter Lotte Delemarre. 'Op die manier kunnen studentenvertegenwoordigers dan een overzicht krijgen van die kost en daar eventueel op wijzen.' Stura hoopt in eerste instantie vooral zicht te krijgen op de problematiek alvorens een concreet standpunt in te nemen.

65 procent van de prijs van het cursusmateriaal wordt exclusief bij Acco verkocht

Remedie

Ook de Sociale Dienst van KU Leuven erkent dat de ene opleiding duurder is dan de andere.

Zij proberen voor financieel kwetsbaardere studenten dan ook bij te springen via een toelage die beantwoordt aan de reële studiekost, dus met inbegrip van verplicht studiemateriaal. 'Elke faculteit lijstte een totaalbedrag op, deze bedragen zijn uiteenlopend. Zo calculeren we in dat de ene studie duurder is dan de andere, zonder dat we per cursus zelf terugbetalen', verklaart Els Wydooghe van de Sociale Dienst.

Maar dan nog is het vaak niet evident voor de Sociale Dienst om per student een correcte raming te maken. In tegenstelling tot de beurzen in het basis- en secundair onderwijs wordt de toelage niet automatisch berekend op basis van zaken als belastbaar inkomen. 'We willen erg rekening houden met de feitelijke, actuele financiële situatie van een student', getuigt Wydooghe. 'Wij ontvangen graag de nodige info van de student zelf.' Zaken als cursusprijzen kunnen daar een rol spelen, maar voor de studenten boven het beursstatuut blijft het willekeur troef.

Commercieel

Opvallend is dat 65% van het bedrag dat aan cursussen besteed wordt, bij Acco terecht komt. De coöperatieve vennootschap belooft lagere

Voor studenten buiten het beursstatuut blijft het willekeur troef

prijzen via schaalvoordelen, maar veel cursussen worden desondanks goedkoper aangeboden bij de facultaire cursUSDiensten. Cursusdiensten verkopen immers aan aankoopsprijs, Acco niet. De cursUSDiensten zelf nemen 24,42% van het totaal aan cursusprijzen voor hun rekening; vaak readers en goedkopere boeken.

De overige 10% wordt bij geen van beide verkooppunten aangeboden. In dat geval zijn studenten op de tweedehands- of onlinemarkt aangewezen, niet altijd evident voor boeken met een beperkte oplage. Bij twee vakken, in Farmaceutische Wetenschappen en Taal- en Letterkunde, dient de cursus met cashgeld te worden aangekocht bij de professor zelf. Zulke praktijk gaat een vrije marktwerking in de weg. Of dit bovendien belastingsconform is, is vaak onduidelijk.

Nu jongeren zich meer dan ooit vervreemd voelen van het politieke toneel, lijkt een breuklijn tussen jong en oud op handen. In de reeks Wetstraat 16+ laat Veto het woord aan drie jonge politici. Vorige editie ging Conner Rousseau in op de politieke vraagstukken van de 21ste eeuw. Deze week richten we ons op hét opkomend talent bij CD&V: Sammy Mahdi.

© Anne-Leen Declercq

'Het is voor jongeren vaak bijna beschamend om te zeggen dat je voor CD&V bent'

Meestercommunicator, messias van het midden en baasje van Vlaanderens eigen Lassie. Sammy Mahdi is een vreemd amalgaam van persoonlijkheden. De kandidaat-voorzitter van CD&V op de rooster gelegd.

door Jan Debaus en Kobe Penninckx

Bij het ter perse gaan zit de man nog volop in de voorzittersstrijd van de CD&V, toch maakt Sammy Mahdi met enthousiasme tijd voor een interview met een studentenblad. Mahdi wil Vlaanderens traditionele machtspartij, de CD&V, uit zijn as doen herrijzen met een frissere communicatie en helderdere ideologische profilering. Tsjeven-gemijmer of de politiek van de toekomst? De jeugd moge het beslissen.

U drinkt regelmatig nog een pintje in de fakbar van Politika. Hoe was uw studentenleven?

Sammy Mahdi: 'Ik heb eigenlijk niet het maximale uit mijn studentenleven gehaald. Ik ging naar de les, en daarna ging ik wel iets drinken in het studentencafé van de VUB, maar eigenlijk ben ik niet superveel uitgegaan. Ik heb daar wel een beetje spijt van. Mocht ik de klok kunnen terugdraaien, zou ik er toch een vettige periode van hebben gemaakt.'

Goeie raad voor de studenten: er een 'vettige periode' van maken?

'Ik ga nu even klinken als een ouwe zak, maar als ik vandaag uitga, dan ben ik kapot en moet ik tien dagen herstellen. De weinige keren dat ik ben uitgegaan als student, stond ik er de volgende dag en kon ik al bij al nog redelijk functioneren. Ik denk dus dat je wel moet genieten van die fysieke paraatheid, en van de omgeving waarin je zit. Het draait zeker niet enkel om zuipen, maar het is wel belangrijk om je te amuseren en een sociaal leven uit te bouwen.'

Studenten hebben het idee dat politici vooral dat studentenleven willen afnemen: wat vindt u bijvoorbeeld van het idee van een zogenaamde 'harde knip' tussen bachelor en master in Jambon I?

'Ik vind dat een goede zaak. Ons onderwijs is vandaag extreem kwalitatief. Vraag aan eender welke Erasmusstudent wat hij vindt van ons systeem en je zal meteen aanvoelen hoe goed we zitten op Europees niveau. Maar kwaliteitsvol onderwijs aanbieden kost wel wat, en wij hebben een systeem waarbij het onderwijs voor de studenten, en de facto hun ouders, relatief goedkoop is.'

'Dat nieuwkomers zich voor een stuk Belg of Vlaming horen te voelen, betekent niet dat ze niet trots mogen zijn op de geschiedenis die ze meedragen'

'Anderzijds zijn er ieder jaar minder en minder studenten geslaagd voor hun volledig jaar. Om de maatschappelijke kost die dat met zich meebrengt draagbaar te houden, mogen we aan studenten extra verwachtingen stellen. Een *push* voor studenten om zo snel mogelijk hun bachelor af te ronden, en pas daarna aan de master te beginnen, vind ik dus een uitstekende zaak.'

Jambon I beslist ook om de zogenaamde Soete-norm in te voeren, waardoor kleine opleidingen (minder dan 115 studenten in drie jaar) zouden verdwijnen. Dergelijke beslissingen behoorden voordien toe aan de universiteiten zelf. Probeert de regering Jambon I de greep van de politiek op de academische wereld te versterken?

'De greep die er altijd al is geweest op de academische wereld is de financiële. Vandaag zitten we budgettair in zeer moeilijke tijden, dus is het wel belangrijk dat de efficiëntietoets gebeurt door diegene die de middelen aanlevert, namelijk de overheid. Zeker aangezien veel studenten vandaag in het eerste, tweede en derde zitten en er langer over doen om af te studeren. Het is wel zo dat de arbeidsmarkt vandaag fenomenaal snel aan het veranderen is. De richtingen die binnen tien jaar immens populair zijn, bestaan vandaag wellicht nog niet. Je moet dus ook ruimte laten voor creativiteit bij de universiteiten, maar binnen het budgettair kader, en liefst in een samenwerking tussen universiteitskoepels.'

Wat vindt u van de klimaatmaatregelen in het regeerakkoord?

'Weinig ambitieus. Ik heb op het CD&V-congres, waar het regeerakkoord werd goedgekeurd, duidelijk gemaakt dat die 303 pagina's van het regeerakkoord wat mij betreft meer klimaatambitie niet uitsluiten. Als we het aandeel hernieuwbare energie in Vlaanderen verdubbelen, dan zitten we op 19% van de totale energiemix, terwijl Europa ons een ambitie van 25% oplegt. Ik kan er enkel op hameren, binnen

de partij en binnen de meerderheid, om iedere dag het huidige klimaatbeleid nog verder op te trekken.'

'Ik denk dat we altijd meer kunnen doen. De vraag is hoe je dingen doet waarmee je de bevolking meekrijgt.'

U heeft in een vorig interview met Veto gezegd dat u het absurd vindt dat een partij als Groen bestaat. Doet CD&V dan wel genoeg voor het klimaat?

'Ik denk dat we altijd meer kunnen doen. De vraag is hoe je dingen doet waarmee je de bevolking meekrijgt. Christendemocraten zijn op zich geen *believers* van een maakbare samenleving. Wij geloven niet dat, wanneer er een paper bestaat die zegt dat maatregel X goed is, de samenleving daar per se in zal meegaan. Je krijgt juist het tegenovergestelde: de reacties op de radicalere klimaatactivisten in de publieke opinie zijn eerder negatief dan positief. Je moet proberen een klimaatbeleid uit te werken dat mensen niet wegstoot, maar ze meekrijgt.'

Maar de klimaatambities van Jambon I schieten volgens u wél tekort. Bent u bereid

om uw persoonlijke mening bij te stellen om de regeringseenheid te bewaren?

'Je moet leven met het feit dat N-VA vandaag bepaalt met wie er wordt samengewerkt. Pas op, je gaat mij niet horen zeggen dat ik een samenwerking met N-VA per definitie verkeerd vind. Ik denk alleen dat mijn ambitie rond het klimaat wel iets hoger ligt dan die van mijn N-VA-collega's. Maar vandaag moet je leven met het feit dat we op die partij en Open VLD zijn aangewezen door de meerderheidspuzzel die er op 26 mei gekomen is. Daarna is het een kwestie van onderhandelen, en dat is soms geven en nemen. Op bepaalde vlakken hebben we goed onderhandeld, maar ik hoop toch dat CD&V in de toekomst een grotere partij wordt zodat wij het zijn die als eerste een ambitieuzere startnota kunnen opstellen.'

Weinig analisten zullen hun geld inzetten op dat 'groter worden'. Hoe analyseert u zelf de verkiezingen van 26 mei, en met name de opkomst van het Vlaams Belang?

'De kiezer heeft duidelijk gemaakt dat hij niet tevreden is met hoe de politiek vandaag functioneert. Wat we de voorbije jaren hebben gezien, is allesbehalve reclame geweest voor onze stiel. De voornaamste reden dat mensen naar extremen zijn gevlucht, is om een signaal te geven. In de context van terreuraanslagen en vluchtelingenstromen, is dat een signaal waarbij mensen angstig kijken naar een wereld in verandering, ook wat het samenlevingsmodel betreft.'

'Daarnaast zijn mensen ook op zoek naar voldoende steun op vlak van zorg, en missen ze vandaag interactie met elkaar. Uit postelectoraal onderzoek blijkt dat één op vijf Vlaams Belang-stemmers terug wil naar een unitaire Belgische staat.'

'Wanneer Vlaams Belang dan de Vlaamse onafhankelijkheid wil uitroepen, denk ik dat die partij haar eigen kiezers niet goed begrijpt, want institutionele hervormingen waren helemaal geen verkiezingsthema. Ik begrijp mijn kiezers wel, en ik begrijp ook dat er een aantal zijn vertrokken.'

'We moeten aan de kiezer duidelijk maken dat CD&V niet de partij is van oude mensen'

Was er dan iets mis met de campagne die CD&V gevoerd heeft?

'Het gaat niet over de campagne alleen. Ik denk dat we ten eerste te veel gekibbeld hebben in de meerderheid, en dat er hopelijk vanuit alle partijen lessen zijn getrokken om in de toekomst collegialer te zijn en meer aan het beleid te denken. Ten tweede moet het verhaal dat we brengen duidelijker en helderder zijn.'

© Kobe Penninckx

Wat is het verhaal van CD&V dat helderder gebracht moet worden? Uw partijgenoot Hendrik Bogaert stelt voor om CD&V weer volop katholiek te maken.

'Nee, het is belangrijk om de partij terug christendemocratisch te maken. Je vertrekt vanuit een samenlevingsmodel gebaseerd op cultuur en traditie. Dat discussies over zwarte piet of de kerstmarkt zo gevoelig liggen, heeft te maken met het feit dat cultuur belangrijk is voor mensen. Je kan niet vertrekken van een wit blad met rationele wezens die zomaar accepteren dat we voortaan helemaal anders gaan samenleven. Toch is voor christendemocraten identiteit nog steeds een meerlagig begrip. Dat nieuwkomers zich voor een stuk Belg of Vlaming horen te voelen, betekent niet dat ze niet trots mogen zijn op de geschiedenis die ze meedragen.'

In de Vetopeiling van voor de verkiezingen behaalde uw partij maar een matige score bij studenten. Hoe komt het dat uw partij toch niet echt aanslaat bij jongeren?

'Van alle partijen hebben wij het grootste perceptieprobleem. Het is voor jongeren vaak bijna beschamend om te zeggen dat je pro CD&V bent. Ik vind dat het gedaan moet zijn met je daarvoor te verontschuldigen, vandaar ook de 'Tsj-eef-truien'. Ik ben zeer trots om CD&V'er te zijn!

Ik voel aan dat als ik in gesprek ga met jongeren, of deelneem aan schooldebatten, dat je vanuit de centrumpositie van CD&V mensen makkelijk overtuigt van ons verhaal.'

'Je moet duidelijk stellen wat de fundamentele zaken zijn die de partij maken tot wat ze zijn. Als je dat scherper durft te formuleren, en dat ook scherper in beleid durft om te zetten, dan denk ik dat er in Vlaanderen een gigantische voedingsbodemp is voor alleen maar meer christendemocraten.'

Bent u als relatief jonge politicus, los van uw jongerenvoorzitterschap, het meest geschikt om dat verhaal over te brengen?

'Ja, maar niet omwille van het feit dat ik jong ben. Eerder omdat ik in contact sta met jongeren en dus meer voeling heb met de leefwereld van de jongste generatie.'

Onlangs kwam er veel kritiek op de partijtopy vanuit de Oost-Vlaamse afdeling van Jong-CD&V. Er zouden te weinig jongeren op de lijsten staan en de partij zou niet jongerenvriendelijk zijn.

'Als jongerenvoorzitter probeer ik de moederpartij te overhalen om jonge kandidaten op de lijsten te zetten. Niet alleen omdat ze jong zijn,

maar ook omdat ze vernieuwend zijn. Is dat voldoende gelukt? Het kan altijd beter, dus ik denk dat we in de toekomst wel meer nieuwe gezichten moeten zien - zeker op verkiesbare plaatsen. We moeten aan de kiezer duidelijk maken dat CD&V niet de partij is van oude mensen. Maar ik denk dat de partij na 26 mei ook wel beseft dat vernieuwing noodzakelijk is.'

We sluiten af met een dilemma: Jean-Luc Dehaene of Angela Merkel?

'Dan kies ik voor Jean-Luc, omdat hij mijn eerste grote politieke voorbeeld was. Wat ik aan Jean-Luc zo apprecieerde was dat hij 'een mens was onder de mensen'. Hij ging van een barbecue recht naar de VTM-studio, met slippers, een short en een lelijke oranje T-shirt aan: hij voelde zich niet beter dan anderen. Jean-Luc was een geweldig verstandige, maar ook volkse mens. Ik vrees dat dat vandaag verdwenen is uit het politieke gebeuren. Veel mensen hebben het gevoel dat politici mijlenver verwijderd staan van de realiteit en de bevolking. Vandaar zal ik altijd kiezen voor *monsieur* Dehaene.'

Iets moeilijker dan: Jean-Luc Dehaene of Pamuk (hond van Mahdi, red.)?

'Dan zal het toch Pamuk zijn. *Family always goes first!*'

artikel > Onderzoek naar sprinkhanen

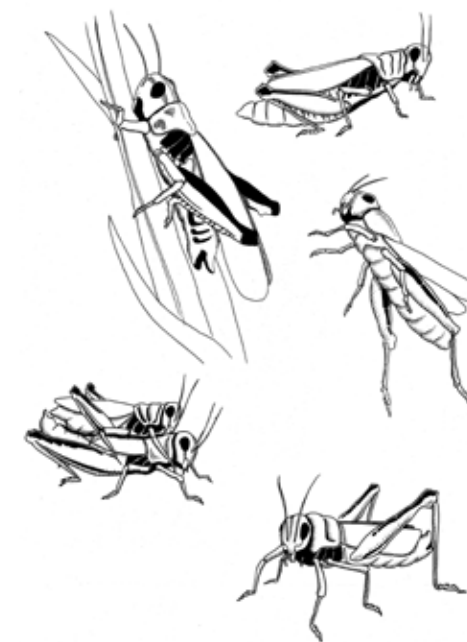
Van bijen tot de Bijbel

Campus Arenberg huist serres vol fauna en flora. Zo ook sprinkhanen, een insectensoort die meer impact kan hebben dan op het eerste gezicht lijkt.

door Mikhail Efimenko

Een van de meest merkwaardige diersoorten in deze wereld zijn insecten. Ze komen in honderden verschillende soorten voor, van klein naar groot, terwijl hun groeicyclus geen parallel kent binnen het dierenrijk.

Vele onder hen zijn ook noodzakelijk voor de mens, meestal indirect voor voeding en voor het behouden van ecosystemen. Andere kunnen dan weer plagen vormen en hele gewassen volledig vernietigen. Uit de Bijbel kennen we zo de sprinkhaan, een van de grote plagen van Egypte. Interessant genoeg is dit meer waarheid dan mythe - in het echte leven zijn sprinkhanen soms net zo destructief als hun mythische tegenhangers.

© Mo Bourgeois

Een gevaar voor Zuid-Europa?

Die laatste soort wordt in een van de serres van Campus Arenberg onderzocht door het team van Jozef Vanden Broeck, professor aan het departement Biologie. Volgens Vanden Broeck vormen

'We ontwikkelen nieuwe strategieën die schadelijke invloeden van insectenplagen kunnen beperken'

Jozef Vanden Broeck, professor Biologie

de migrerende zwermen, die in een groot deel van Azië en Afrika voorkomen, een mogelijke bedreiging voor Zuid-Europa. Vanden Broeck: 'Ik denk dat vooral de voedselvoorziening in die regio's in gevaar kan komen omdat de landbouwproductie enorm onder druk zal staan indien die sprinkhanen zouden migreren naar Zuid-Europa. Dit leidt mogelijk tot acute hongersnoden en bijkomende problemen die de sociaal-economische situatie van die gebieden mee bepalen.'

Daarnaast zijn sprinkhanen ook interessant wat betreft hun algemene evolutie en de manier waarop hun ontwikkeling plaatsvindt. Het meest interessante hieraan is het feit dat ze zich aanpassen wanneer ze zich in groep bevinden tegenover wanneer ze zich afzonderlijk voortbewegen. Zo zijn de meer solitaire sprinkhanen vooral actief tijdens de schemering en de nacht en zijn ze veelal onschuldig, terwijl hun gegroepeerde soortgenoten meer actief zijn overdag en een echt verwoestende plaag kunnen vormen.

Natuurlijk zijn sprinkhanen niet de enige soort waarop het team van Vanden Broeck zich focust. Ze doen ook onderzoek naar andere insecten en naar de mechanismen die hun ontwikkeling reguleren, om zo een beter begrip te krijgen van hun gedrag. 'Het is zo dat we de kennis die we verkrijgen bij het fundamenteel onderzoek proberen aan te wenden om nieuwe strategieën te ontwik-

kelen die schadelijke invloeden van insectenplagen kunnen beperken of die de overleving en productiviteit van nuttige insectensoorten kunnen stimuleren', legt Vanden Broeck uit.

Bijen pleiten onschuldig

Om de sprinkhanenplagen te bestrijden worden er pesticiden ingezet, maar de grote opgave is om die pesticiden onschadelijk te houden voor de andere types insecten, zoals bijen en hommels, die wel nuttig zijn voor de mens. Hommels bijvoorbeeld zijn broodnodig bij de ontwikkeling van bepaalde teelten, terwijl bijen noodzakelijk zijn bij de pollinatie van bloemen.

Vanden Broeck licht toe: 'We moeten ook rekening houden met het feit dat wanneer we nieuwe bestrijdingsmethoden ontwikkelen voor schadelijke insecten, we de onschadelijke organismen ook niet gaan deren. Bij het uitwerken daarvan trachten we naar strategieën te zoeken waarbij we zo weinig mogelijk schade toebrengen aan organismen die we niet willen treffen.'

Uiteindelijk blijven insecten een zeer belangrijke soort voor onze toekomst als mensheid. Hun ontwikkeling is niet te stoppen, waardoor ze uiteindelijk resistent worden tegenover bepaalde soorten oude pesticiden. Hierdoor blijft het een vraagstuk hoe de wapenrace van mens tegenover insect zal voortgaan. Daarnaast vraagt de toekomst om nieuwe oplossingen, zoals milieuvriendelijke pesticiden. Het is momenteel onbekend hoe de insecten daarop zouden reageren. Een topic dat het waard is om in het oog te houden.

HOLEBI FILMFESTIVAL

BRUGGE, ANTWERPEN, DEURNE, KOKSIJDE, BORNEM, LIER, MOL, LONDERZEEL, MECHELEN, HEIST-OP-DEN-BERG, ROESELARE, DEINZE, AALST, VILVOORDE, KORTENBERG, LEUVEN, KOERSEL, DILBEEK, WEZEMBEEK-OPPEM, TIENEN, HASSELT, HALLE, LANDEN

8 - 29 november 2019
www.holebifilmfestival.be

Kortverhalen zijn kleine vensters op andere werelden en gene gedachten en dromen. Om de twee weken biedt een schrijver ons een kijkje in de zijne of hare.

Bosman

door [Mikhail Efimenko](#)

"Moeke, vake, waar zijn jullie? Help! Iemand help me!"

De schreeuwen van het meisje echoden in het bizar lege Arenberg. Ze was er alleen, of toch niet. Maar naast de verlaten paden en het eenzame geruis van de takken bleek de mensenwereld haar plots verlaten te hebben.

Haar moeder en haar vader waren haar kwijt en wisten niet wat hun dochter opjoeg. Ze moesten haar snel vinden, voordat ze voor eeuwig verdween. De klok tikt terwijl haar naam door nacht weerklinkt:

"Emma? Emma, waar ben je?"

Oh, en het was zo'n goede donderdag geweest, een vrije dag voor de kleine.

Oma gaan bezoeken, ijsjes eten, een film in de Kinopolis. En dan nog een korte wandeling door het park. Ze liep een eindje voorop voor, en zo waren ze haar kwijtgeraakt. Het was al oktober en het werd snel donker.

***

"Hey man, kijk wat ik daarjuist in de slavistiekafdeling gevonden heb." Jan smeed het boek op tafel open. "Over oude legendes van Siberische volkeren. Spooky, toch?" Ik schuif het naar mijn zijde van de tafel en blader wat. Het stond vol met folklore, prachtig geïllustreerd, hier een dorp en daar een gedrocht, de volgende steeds een stap vulgairder dan die hem voorging.

"Kom, ik zal er eens iets uit voorlezen," zeg ik, en neem het ter hande.

"L-E-S-H-I-J.

Шестой лесничий мёртвого леса. О, небеса! Здесь не до сна, тень под глаза, и завопили восточно глотки."

Jan begon schaapachtig te lachen en griste het boek uit de palmen van zijn vriend. "Stop ermee, straks roep je nog iets op!"

***

Het monster dat haar opjoeg was eeuwenoud, ooit een god en nu een vervloekte ziel. Geboren uit vergeten legendes van de volkeren uit Siberië. De geest van het woud die mensen moest beschermen in de bossen en een voorspoedige jacht toewenste aan jagers die hem offers brachten.

Maar de Kerk kwam en het beest moest wijken, verborgen en vergeten.

De pers beweerde natuurlijk dat het gewoon een seriemoordenaar was die in het park opereerde, misschien een nieuwe Dutroux?

En misschien konden de ouders toch op het juiste moment de knop indrukken op de blauwe paal, op het juiste moment de politie oproepen.

Maar het was al te laat, terwijl Emma dieper en dieper verdwaalde in de taiga.

artikel > De groeiende plaag van spookcongressen

Spoken in de academische wereld

Spookcongressen zijn een groeiende plaag in de academische wereld. Een plaag die niet zomaar uit te roeien blijkt.

© Kaylan Saro

door [Benno Debals](#)

Oplichters zijn een fenomeen van alle tijden en alle domeinen, zo ook in de wereld van de wetenschap. Een onderzoeker wordt uitgenodigd ergens te spreken, betaalt er inschrijvingsgeld voor en blijkt op een niet-bestaand evenement aan te komen, of op een zaal die gevuld is met twintig man en verre van de kwaliteit heeft die werd aangekondigd op het evenement.

Steeds vaker steken deze conferenties de kop op. Het meest jammerlijke effect is volgens Marie-Laure Bettens, congresorganisator aan de KU Leuven, dat deze spookcongressen de geloofwaardigheid van andere conferenties ondermijnen: 'Zo was er een paar jaar terug een valse bijeenkomst die in Leuven doorging, althans volgens de "officiële" website. Onze universiteitsbibliotheek werd in de banner gebruikt en daarmee komt de geloofwaardigheid van de KU Leuven in gedrang.'

'Spookcongressen hebben vaak geen concreet programma noch locatie'

[Marie-Laure Bettens](#) congresorganisator KU Leuven

Preventie

In een milieu waar onderzoekers dagelijks worden overspoeld door uitnodigingen voor congressen, conferenties en andere academische uitstapjes, is het belangrijk dat de onderzoekers op hun hoede zijn voor deze oplichterspraktijken. Allereerst zijn de meeste bijeenkomsten vrij specifiek in hun vakgebied. De meeste sprekers die worden uitgenodigd kennen dan ook het wetenschappelijk of organiserend comité, wat impliceert dat een onbekend comité al op argwaan dient te rekenen.

Bettens put ook uit de ervaring met het eerder vernoemde congres dat in Leuven zou plaatsgevonden hebben: 'In dat geval was er geen concreet programma noch een concrete plaats aangekondigd, een trend die door te trekken valt voor vele andere spookcongressen. Meestal hebben deze ook geen link met een universiteit, wat voor het gros van legitieme conferenties wel het geval is.

Maar deze ervaring leert ons dat ook dat het niet altijd een even goede maatstaf is om de authenticiteit van een congres af te toetsen.

Maar het probleem stopt niet bij de congressen zelf. Ook legitieme conferenties hebben te lijden onder oplichters: 'Wij zetten de lijst van sprekers altijd online. Gezien die sprekers vaak zijn verbonden aan de academische wereld, is het niet moeilijk om hun academische e-mailadressen te achterhalen. Oplichters doen zich dan voor als reisbureaus en stellen de academici voor om hun logement te regelen. Ze vragen de kredietkaart gegevens van de spreker en een nieuw slachtoffer is gemaakt.'

Maar dat brengt dan ook weer enkele voordelen met zich mee. Zo zetten valse congressen zelden een sprekerslijst online, wat opnieuw een blijk is van weinig betrouwbaarheid. Als er dan toch een online lijst komt (die dan vals blijkt te zijn), kan het zijn dat die onderzoekers gecontacteerd worden door een vals reisbureau, waardoor zij doorhebben dat ze ingeschreven zijn voor een onbestaand evenement. Zij kunnen dan op hun beurt de authenticiteit en geloofwaardigheid ervan proberen te ondermijnen.

Op juridisch vlak blijkt er weinig te doen aan zo'n congressen. Het lastigste blijkt het opzoeken van de organisatoren. Het achterhalen van wie er juist achter zit, ligt moeilijk omdat de organisaties schuilnamen achter schuilnamen gebruiken. Zo blijkt uit een artikel van *de Volkskrant* dat WASET, een organisator van zo'n dubieuze congressen, niet voor de rechter valt te slepen omdat er geen adres bestaat om juridische papieren naar te sturen.

Deze spookcongressen blijven een heikel punt

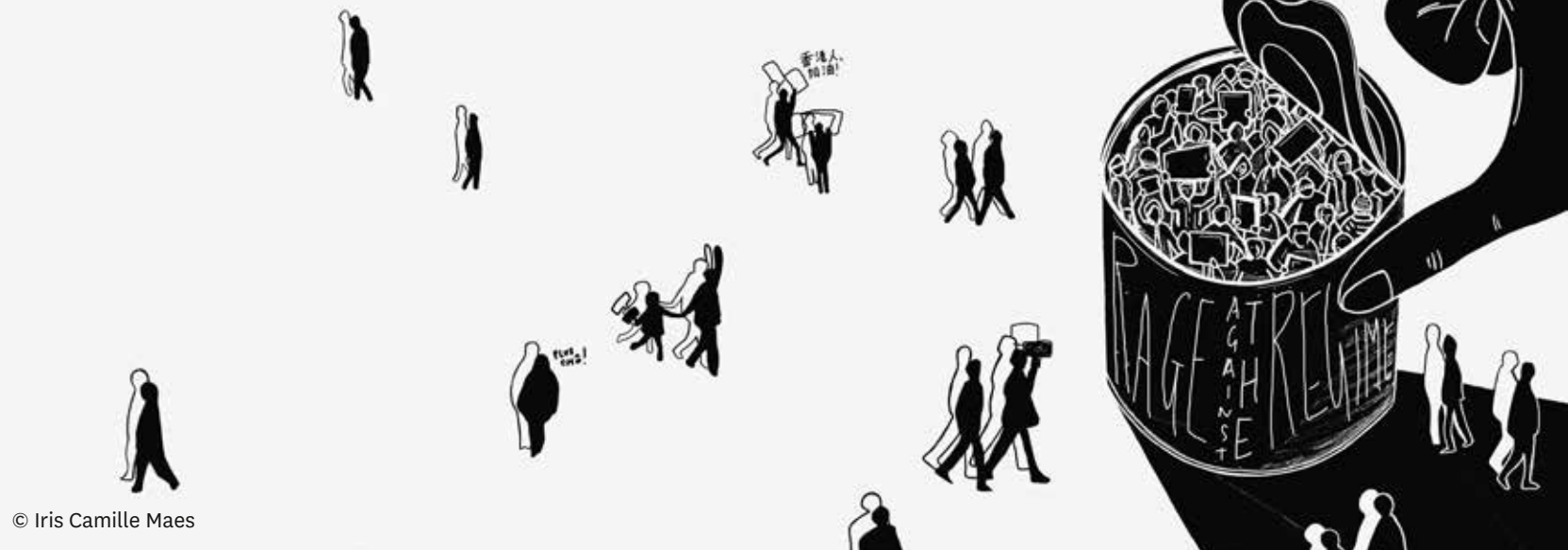
Op juridisch vlak blijkt er weinig te doen aan zulke congressen

dat aandacht verdient van zowel onderzoekers als andere organisatoren. Het is wachten wat de toekomst brengt en hoe het wettelijk kader errond meer oplossingen kan bieden. Eén ding is zeker: als onderzoeker moet je altijd op je hoede zijn.👉

De 24 urenloop in beeld

© Zourab Mouassev

© Iris Camille Maes

Politieke typhoon in Indonesië

De laatste maand is de Aziatische eilandengroep ten prooi gevallen aan hevig protest door de jongere lagen onder haar bevolking.

door [Emiel Roothoof](#)t

Na een politieke *tour de force* van het parlement leek het voorheen tolerante Indonesië zich op een gevaarlijk pad te begeven: dat van de sharia. Vrijzinnige, christelijke én islamitische burgers trokken de afgelopen weken de straat op om van hun president verantwoording te eisen.

Twintig jaar geleden werd Indonesië in een ijzeren greep gehouden door Soeharto, een *military strongman* à la Mobutu: corrupt, cliëntelistisch en zeer verknocht aan zijn leger. De ex-kolonie wilde in 1998 ook van zijn interne ko-

lonisator af, waardoor Soeharto na veel protest werd afgezet. Sindsdien heeft Indonesië zich als lid van de OPEC kunnen opwerken tot economisch wonderkind van Zuid-Azië. Daarnaast is Indonesië gekend omwille van zijn milde interpretatie van de islam. Maar daar lijkt nu verandering in te komen.

Joko Widodo, de presidentiële foetus

Toen Joko Widodo in april van dit jaar voor de tweede keer de presidentsverkiezingen overtuigend won, was het feest in de straten van Jakarta. Het land had gekozen voor vooruitgang en jeugdigheid – 58 jaar is naar presidentiële normen een foetus in Indonesië – en leek met Joko Widodo inderdaad de juiste weg te zijn ingeslagen. Afgelopen maand werd het voor zijn electoraat echter snel duidelijk dat president Joko zijn mooie woorden niet zou nakomen (*Joko is zijn achternaam, zoals gebruikelijk in Oost-Aziatische landen wordt die eerst geplaatst, red.*).

Joko maakt zich klaar voor zijn tweede termijn, wat ook betekent dat het parlement stilaan plaats moet ruimen voor het volgende. Om van de laatste weken toch nog handig gebruik te maken, heeft het parlement er in allerijl nog enkele

controversiële wetten doorgejaagd. Uit vrees dat de geschiedenis zich zou herhalen, lieten de jongeren het hier niet zomaar bij. Een opstand was op til.

Ook het klimaat speelt in de protesten een rol. Op Borneo zijn meer dan driehonderdduizend hectare bos in de as gelegd

Hong Kong 2.0

Net zoals in Hongkong protesteren de jongeren tegen (in hun ogen) te verregaande wetten, die de vrijheid in hun land zouden beknotten. Zo gaat het over een wet die seks buiten het huwelijk zou verbieden. Daarmee wordt ook de hele LGBTQIA+ -gemeenschap plots gestrikt in een niet eens zo grijze zone van wettelijke strafbaarheid.

Rage against the regime

We zijn 2019 en mensen: er wordt wat af geprotesteerd. Tijd om in te zoomen op de rebellen van het digitale tijdperk.

Van de nerdy Joshua Wong, over gekke Greta, tot u en mij. Wat drijft hen in hun

Rage against the Regime? Deze editie: een inblik in de studentenprotesten in Indonesië.

Een andere wet gaf dan weer aan blasfemie, landverraad en het beledigen van de president zwaarder te straffen. De wet waar de jongeren zich echter het meest tegen verzetten, zou de Corruption Eradication Commission zijn autoriteit afnemen. En dat terwijl de strijd tegen corruptie net een van Joko's *selling points* was.

Ook het klimaat blijkt in de protesten een rol te spelen. In de afgelopen weken werd het eiland Borneo, na Brazilië huis van het grootste regenwoud ter wereld, geteisterd door bosbranden die meer dan driehonderdduizend hectare tot as hebben herleid. Volgens de jonge manifestanten heeft president Joko de lokale bevolking ertoe aangezet de branden aan te steken.

Willekeurige arrestaties

Zowel in de hoofdstad Jakarta, als op de eilanden Sulawesi en Papoea is het tot schermutselingen met de lokale ordediensten gekomen. Studenten gooiden met stenen en molotovcocktails, waarop met traangas en waterkanonnen werd gereageerd. Volgens *The New York Times* zouden in Jakarta alleen al honderden gewonden gevallen zijn en nog eens honderden betogers gearresteerd.

Conclusie: goed begonnen is half gewonnen? Niet voor president Joko. Al heeft hij voor onbepaalde tijd de wetten opgeschort, toch blijft de woede bij de bevolking groot. Zal hij zijn land weer op de rails krijgen of verliezen we met Indonesië weldra een voorbeeld van stabiliteit in de regio? *The future will tell.* ☹

Indonesische LGBTQIA+ activiste Kai Mata maakt zich zorgen om haar land

De muzikante met Chinese roots vertolkt het gevoel van studenten over de nieuwe koers van Indonesië

Als baby ontvluchtte ze samen met haar familie Indonesië om daarna veertien jaar van haar jeugd in de VS door te brengen. Mata ervaart de politieke toestand in haar land met een naar gevoel.

'Als een van de enige publieke figuren in Indonesië die openlijk *queer* is, verontrust de huidige toestand mij. In juni van dit jaar heb ik een single uitgebracht waarin ik zing over mijn seksuele relaties met vrouwen en waarin ik mij verzet tegen de homofobe opmerkingen die ik op dagelijkse basis krijg. Dat heeft in Indonesië voor heel wat ophef gezorgd, terwijl ik wel veel internationale steun heb gekregen.'

'Omdat men mijn bestaan als *queer* Indonesische vrouw met deze wetten aanvalt, ben ik noodgedwongen al aan het uitkijken naar uitwijkmogelijkheden. Ik bestudeer nu of ik asiel in het buitenland kan aanvragen om mijn veiligheid te garanderen.'

'De studenten zijn vooral ongerust over de richting die ons land uitgaat, nu de recente aanpassingen in het strafrecht onze democratie steeds meer lijken te ondermijnen. De inbreuken op mensenrechten, en vooral dan op de sociale rechten, werken als een trigger voor de oproer die we nu zien.'

'Tijdens de protesten van 1998, die een einde maakten aan het bewind van Soeharto, is mijn familie Indonesië ontvlucht. We vonden het niet veilig om terug te keren naar Jakarta, dus mijn jeugd heb ik vooral in de VS doorgebracht. Persoonlijk voel ik dit opnieuw aan als een maatregel die moet polariseren, om zo de breuklijnen in onze natie bloot te leggen met de bedoeling controle te krijgen op de miljoenen mensen die op de archipel wonen.'☹

© Kary en Lucy Spriggs, Kai Mata

Tweedehandskledij in de lift

Tweedehands is een *booming business*. Toch lijken de prijzen niet sterk te stijgen en vinden kwetsbare mensen ook nog goedkope kleren. Een overzicht van de types tweedehandswinkels in Leuven.

door [Mathilde Dams](#)

Tieners in fel gekleurde ski-jassen, frêle meisjes in overmaatse T-shirts uit vaders kast, hipsters in leren jassen, zowat iedereen in *eightiesjeans*. De laatste jaren is kledij hergebruiken enorm populair. Maar tweedehandskledij was - onterecht - niet altijd in de mode.

Tweederangs

Pol Julémont van Rawette beschrijft: 'Onze winkel wordt dit jaar veertig. In het begin keken mensen voor ze de winkel binnengingen eerst naar links en naar rechts, tweedehandskleren kopen was *not done*.' Ondertussen is dat gelukkig veranderd. Marleen Geirnaert, verantwoordelijke van De Kapstok, bevestigt dit: 'We zien de laatste tien jaar een enorme stijging in populariteit.'

'Kwetsbare mensen kunnen hier nog steeds kledij vinden, zoals rokjes aan €5 of een bloes aan €4'

[Marleen Geirnaert, De Kapstok](#)

De algemene trend die de winkeliers opmerken is dat hun publiek niet alleen groter, maar ook hoe langer hoe diverser wordt. Hetzelfde verhaal in de Kringwinkel, die recent haar vestiging net over de ring uitbreidde, en er zijn ook meer vierkante meters voorzien voor kledij. Zij onderscheiden vandaag een aantal klantenprofielen, vertelt communicatieverantwoordelijke Ingrid De Roo: 'In onze winkel vind je budgetkopers door de goedkope prijzen, 'schattenjagers' die op zoek zijn naar een origineel stuk, en tot slot mensen die vanuit bezorgdheid voor het milieu kiezen om kledij en spullen te hergebruiken. In ons klantenbestand zie je ook veel studenten staan.'

Ook Julémont ziet in Rawette ieder jaar meer klanten: 'Nu scheppen mensen op met wat ze gevonden hebben. Tweedehandskledij is helemaal ingeburgerd, in alle klassen van de maatschappij. Het is een *hype*.'

Stijgende populariteit, stijgende prijzen?

De planeet en uw nakomelingen zullen dankbaar zijn dat tweedehandskledij ingeburgerd is, maar betekent een hogere vraag ook dat de prijzen zijn gestegen? Minder gegoede mensen komen gelukkig ook nog aan hun gading voor lagere prijsjes.

Geirnaert: 'Kwetsbare mensen kunnen hier nog steeds kledij vinden. We verkopen bijvoorbeeld rokjes aan vijf euro of een bloes aan vier euro.' Er is wel iets veranderd aan hun systeem: wanneer ze een Ann Demeulemeester (*Antwerpse mode-*

ontwerpster, red.) binnenkrijgen, krijgt dat stuk een hogere prijs: 'We merkten dat mensen onze stuks soms kochten en ze dan doorverkochten.' Aan dat handeltje wilden ze een einde maken. Ook in de Kringwinkel zijn de prijzen niet gestegen. 'We differentiëren wel meer', zegt De Roo.

Andere winkels zijn te nieuw om een prijsstijging te zien of getuigen dat hun prijzen ondanks de hogere vraag niet significant stijgen. Qua prijsklasse liggen de winkels wel erg uiteen. Rawette richt zich op het hogere segment en verkoopt geen kledij van ketens: 'bij ons sta je voor hon-

© Lara Lismont

derd à tweehonderd euro volledig in het nieuw'. Ook Cyaankali verkoopt alleen merk-kledij. Riot weet ons te vertellen dat je bij hen kledij koopt in een prijsklasse tussen acht en zestig euro. Kortom: op tweedehandswinkels kan je niet één etiket plakken.

Vreemde eend in de bijt?

Onder de tweedehandswinkels in Leuven kan je ook nog Think Twice rekenen. Al lijkt deze onderneming, die op hun site bij contact de bvba 'Baltic Textile Trading' vermeldt, er een ander businessmodel op na te houden. Om de zoveel weken bestaat hun collectie uit andere stuks, met solden in de laatste weken: de zogenaamde 'eurodagen'. De keten heeft vestigingen in verschillende steden; in sommige steden zelfs meerdere winkels. Soms spotten klanten in die winkels dezelfde kledingstukken op verschillende plaatsen. Dat lijkt opmerkelijk voor een tweedehandswinkel.

Het lijkt dus reëel dat je in de winkels ook nieuwe kledij vindt

De oprichtingsakte van de bvba Baltic Textile Trading stelt dat de onderneming tweedehandskledij én nieuwe kledij mag verkopen. Het lijkt dus reëel dat je in de winkels ook nieuwe kledij vindt. Op zich geen probleem natuurlijk - misschien zijn dit onverkochte stocks - al is het vreemd dat er niet wordt over gecommuniceerd (de onderneming was niet bereikbaar om te reageren op onze vragen). Ook in hoeverre Think Twice en Baltic Textile Trading samenvallen is onduidelijk. Schamper schreef dat de kleren om de vijf weken toekomen uit de Baltische staten, met een verdeelcentrum in Litouwen, 'en dat gebeurt waarschijnlijk niet per elektrische vrachtwagen'.

Bijverdienste studenten

Wie graag van zijn stukken af wil, heeft verschillende opties. Recent aangekochte kleren zonder gebruikssporen van duurdere winkels kunnen naar Cyaankali of Rawette. Bij die laatste kan je je stukken een aantal weken in de winkel laten hangen. Bij verkoop krijg je een deel van de verkoopprijs. Worden je stuks niet verkocht, dan haal je ze weer op.

Riot haalt haar kledij bij een groothandel in Nederland, waar ook andere tweedehandsbedrijven hun kledij vinden. Bij hen kan je je kleren dus níét achterlaten.

Wie definitief af wil van propere kleren die nog bruikbaar zijn, kan ze voor wat extra karma binnenbrengen in De Kapstok of de Kringwinkel. In de Kringwinkel kan je zelfs kledij binnenbrengen waarvan een knoopje mist. Daarvoor krijg je veel dankbaarheid in ruil.☺

Stalen stilstand

door [Vincent Cuypers](#)

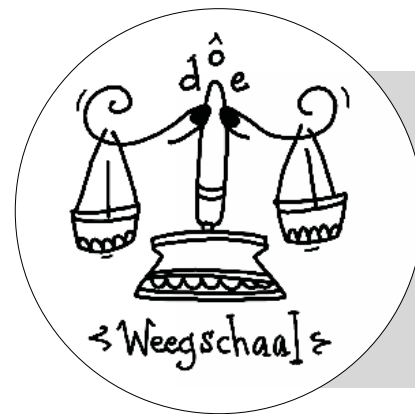
Als kind had ik een computerspelletje waarin je zaakvoerder van een spoorbedrijf bent en - we spreken ongeveer de helft van de 19e eeuw - ten koste van je tegenspelers steden moet verbinden om zo veel mogelijk passagiers en goederen te vervoeren. Geen heerlijker gevoel dan te kijken naar een economie die bloeit en op volle kracht voortstroomt, steden die groeien, eindeloze transporten van koeien en melk, kolen en staal, allemaal door jouw toedoen. Moest dat het leven van een politicus zijn, ik stond morgen op een lijst.

Wie echter vandaag wel eens de trein neemt, in Brussel bijvoorbeeld, en na zich door de eindeloze schare grijze ambtenaren gedrongen te hebben lijkbleek het bloedbad op het vertrekbord aanschouwt, voelt nog weinig van de trekkersrol die de ijzeren weg ooit gespeeld heeft in wat men zo mooi 'vooruitgang' noemt. Helaas verbergt de metaalmoeheid, die in onze staatsspoorwegen iets gebroken heeft, dat België in de beginjaren van de spoorwegen een absoluut gidsland was. Dat was ook nodig, omdat men na de onafhankelijkheid geen toegang meer had tot de Rijn en de Nederlandse kanalen. De enige manier om de cruciale verbinding tussen de Antwerpse haven en het Duitse Roergebied te behouden, was door middel van de trein, die kort daarvoor in Engeland was uitgevonden.

Dat de trein van haar voetstuk gevallen is, werd onlangs andermaal duidelijk, toen ons vorstenpaar met de trein op staatsbezoek ging in Luxemburg. Niets dan positieve reacties zou men verwachten - het betreft een milieuvriendelijk alternatief - maar onder andere op de Facebookpagina van de Ardenese krant *L'Avenir du Luxembourg* regende het verontwaardigde reacties, omdat de koning en de koningin op tijd op hun bestemming waren geraakt: een privilege dat aan de gewone man zelden wordt gegund.

Indertijd brachten Belgische 'wagons-lits' - bekend van onder meer de Orient Express - je tot in Istanboel, Caïro en Vladivostok, heel wat verder dan Luxemburg. Toegegeven, je moest het kunnen betalen, maar moesten onze spoormannen en spoorvrouwen wat van het fiere gevoel van toen terugvinden, de treinen zouden vanzelf weer vlotter rijden. Immers, met een likje verf, de juiste ingesteldheid en vooral wat trots, is de economie kinderspel.☺

De Weegschaal: frietjes van de frituur

De Weegschaal

Waar vind je in Leuven het meest smakvolle studentenvoer? Wij wegen het voor je af. Deze week: frieten met mayonaise!

© Anne-Leen Declercq

In hartje Leuven kan je geen straat inslaan zonder een frituur tegen het lijf te lopen. Helaas voor de student uit dat overaanbod zich vaker niet dan wel in kwaliteitsvolle frieten.

door [Arne Van Lautem](#)

© Ana Van Liedekerke

Belgen gaan prat op hun frietcultuur. Terecht. U mag per vliegtuig - of zeilboot zo u wilt - gelijk welk land bezoeken, nergens ter wereld zullen de frieten zo goed smaken als hier. Frituren schieten vandaag nog steeds als paddenstoelen uit de grond of worden door vorige eigenaars overgedragen aan nieuwe. Maar wat populair is, heeft vroeg of laat te lijden onder commercialisering. Omdat de meer artisanale frituren moeten wijken voor frituren met een snelle bediening, boeten frieten - zeker in steden - wel eens aan kwaliteit in. Ten behoeve van de student en ter ere van de frietcultuur trokken wij op pad, op zoek naar de beste friet van Leuven.

Na enig beraad werden de grenzen afgebakend waarbinnen we zeven frituren zouden aandoen. We besloten louter te focussen op dé hoeksteen van een frituur: friet met mayonaise; iets dat iedere zichzelf respecterende friturist in de vingers moet hebben. De criteria die we zouden beoordelen waren: hoeveelheid, verpakking, smaak van de mayonaise, grootte/smaak/kleur van de frieten en, niet onbelangrijk, de zoutfactor. Want, u weet het of u weet het niet, frieten die met zout bestrooid en ingepakt worden, verliezen vocht en worden slap.

Over smaak valt niet te twisten, maar dat weerhield de proevers er niet van elkaars voorkeuren voortdurend in twijfel te trekken. Uiteindelijk moesten knopen doorgehakt en conclusies getrokken worden. Eén ding is zeker: geen enkele friturist vroeg ons of er zout op de frieten mocht, en weinigen gaven het mee.

Frituur Bim Bam

Wie grote honger heeft komt hier niet aan zijn trekken met een kleintje. Het pakje friet is net als een pint gevuld tot de nok, maar houdt daar op. De frietjes komen in een kartonnen bakje, hebben een mooie goudgele kleur, maar zijn aan de droge kant. Knapperig zijn ze wel; misschien zelfs iets té naarmate we de bodem van het pakje bereiken. De mayonaise heeft een ietwat vette smaak, smaakt zoet, maar draagt niet veel bij aan de frietjes. De algemene indruk is dat deze frieten ideaal zijn als snelle hap voor of tijdens het uitgaan.

't Fritwinkeltje Sint-Maartensdal

Zoals het een goede frituur betaamt, worden we gul geserveerd en puilt de puntzak uit van de frieten. Dit pakje friet wordt nagenoeg unaniem als het beste bestempeld. De aardappelsmaak is ondanks de krokantheid zeer aanwezig en smaakt lekker, wat impliceert dat hier met liefde wordt gebakken. Ook over de mayonaise, die naar eieren proefde en haar textuur behield, zijn de meningen lovend: 'Mayonaise zoals ik ze ken.' Een aanrader.

Frituur Movie bij Patrick

We kunnen niet klagen over de portie frietjes die in de puntzak zit. Wat iedereen opvalt, is dat ze heel erg knapperig en krokant zijn - bijna met een chipserige smaak. Veel aardappel proeven we niet, en bovendien hebben de frietjes een atypische (na)smaak. We hebben er het raden naar maar bevroeden dat het iets met het frituurvet te maken heeft. De mayonaise, met citroen als overheersend ingrediënt, is verre van een hoogvlieger. Was deze frituur een film, dan is het een of andere blockbuster op Q2: weinig bevredigend, leuk voor het kritiekloze publiek.

Frittoerist

We krijgen de mooi gekleurde frietjes mee in een fraaie, met logo bestempelde verpakking - het is eens wat anders dan de doorsnee broodzak. De frietjes zelf zijn krokant, maar toch heel zacht aan de binnenkant. De mayonaise kan dan weer op weinig enthousiasme rekenen. 'Te zoet', is een veelgehoorde opmerking. Al met al is het een lekkere, mondvolle hap die voorts weinig lauweren verdient.

Pepe's Taste

De frietjes zitten in een kartonnen bakje en hebben een erg fletse kleur, alsof ze niet verder dan voorgebakken zijn. Het is een dikke friet die helaas weinig krokant is. Wat de mayonaise betreft, houden de panelleden het op een zoetzure smaak. 'Een beetje azijnerig', klinkt het ook. Dit pakje friet heeft weinig om het lijf en kan bij niemand echt op lovende reacties rekenen. Gebuisd, zonder in te zetten tolerantiepunten.

Villa de Frit - Hooverplein

Hier kijken ze niet op een friet meer of minder. En zo hoort het. De frieten kleuren mooi goudgeel en zijn prima gebalanceerd tussen krokant en rijk aan aardappelsmaak. Hoewel de frietjes uit een pak komen, zit er ziel in. Over de mayonaise zijn

de meningen erg verdeeld. Van een 'gekke nasmaak' over 'kermismayonaise' tot 'perfect'. Feit is wel dat de mayonaise ietwat lopend is en haar textuur snel verliest. Dit is een aanrader, zeker omwille van het houten (!) vorkje dat we meekrijgen.

Chick Away

De portie die we krijgen is gemiddeld en komt in een kartonnen bakje. Veel panelleden kunnen zich niet vinden in de nochtans smakelijk uitziende frieten. Ze worden of te plat, of te vettig bevonden. De mayonaise wordt omschreven als onevenwichtig en houdt het midden tussen citroen en ei. 'Deze mayo weet nog niet wat ze precies wil zijn.' De slotsom is dat dit pakje friet perfect op de noden van een beschonken student inspeelt, maar nalaat meer te doen dan dat.

Prijs kleine friet + mayonaise

Bim Bam:	2,80 euro
't Fritwinkeltje:	2,80 euro
Frituur Movie bij Patrick:	3,20 euro
Frittoerist:	3 euro
Pepe's Taste:	3,50 euro
Villa de Frit:	3,40 euro
Chickaway:	2,80 euro

door [Margot Delaet](#), [Lore Van Orshaegen](#)

Openingsavond: Interuniversitaire Literaire Prijs (ILP) - Boekarest

Maandag 29 oktober, 20u00-23u00

De 43ste editie van ILP is een feit. Vier maandagavonden mee met een gratis glaasje cava (of sinaasappelsap, de oktobercampagne is immers nog steeds bezig) en geniet van voordrachten van oud-laureaten en andere jonge schrijvers in de gezellige boekenhandel Boekarest. Na de optredens kan je gezellig boeken snuisteren met livemuziek op de achtergrond.

Talk with Dust - Expozaal STUK

Van dinsdag tot vrijdag, 18u00-22u00

Nog tot 15 december kan je gratis genieten van *Talk with Dust*, een tentoonstelling van Sebastián Díaz Morales. In deze expositie stelt de ontwerper de manier waarop we de wereld rondom ons ervaren en begrijpen in vraag. Je zal in de opstelling geen narratief terugvinden, enkel acht individuele details. Een opeenvolging van bewegingen, vormen en plaatsen transporteert ons naar een andere dimensie. Na deze ervaring is onze perceptie van de wereld misschien niet meer even vanzelfsprekend.

nacht met The Pilotwings + Preach. + Dansemble - STELPLAATS

Donderdag 31 oktober tot vrijdag 1 november, 23u00-05u00

Ze er iemand feestje? Oui, bien sûr! *nacht* is het tweewekelijkse clubexperiment in STELPLAATS. 31 oktober maken The Pilotwings de nachtclub onveilig. Zij worden voorafgegaan door Preach. en Dansemble. En er is nog meer goed nieuws: als je een cultuurkaart hebt, kost dit festijn slechts drie euro. Warm die dansbenen al maar op!

Elsewhere #12: Mary Lattimore + Adriaan De Roover, Zwartzusterkapel

Dinsdag 5 november, 20u00

Straatkunst in de verf

Harpist Mary Lattimore en Adriaan De Roover, voornamelijk bekend onder pseudoniem Oaktree, slaan de handen in elkaar om ons te verrassen met een warm herfstconcert. Zowel klassieke muziekliefhebbers als elektronicafans zullen er aan hun trekken komen.

Helado Negro + Jackie Mendoza – Soetezaal, STUK

Woensdag 6 november, 20u00

Op 6 november komt de Amerikaanse-Ecuadoraanse singer-songwriter Helado Negro zijn zesde album voorstellen. *This Is How You Smile* gaat over machtsverhoudingen in de Amerikaanse samenlevingen, maar ook over zelfrespect, verbeelding en liefde. Negro wordt vergezeld door Jackie Mendoza, een Californische muzikant en vocalist met Mexicaanse roots. Voor wie helemaal in de sfeer wil komen: op de website van STUK kan je genieten van een voorproefje. Check de video onderaan de pagina en dompel je onder in de wereld van de folk.

Zero for conduct - Grote Zaal, OPEK

Van woensdag 6 tot zaterdag 9 november, 20u00

Op 6, 7, 8 en 9 november trakteert productiehuis FABULEUS ons op een dans- en theaterspektakel dat het onderwijssysteem op de korrel neemt. Waarom evolueert de wereld van de wetenschap in een sneltempo terwijl de klaslokalen lijken vast te roesten in de tijd, vragen regisseur Haider Al Timimi en tien jonge spelers zich af.

Hold On 2 Your Kicks #2 - Soetezaal, STUK

Donderdag 7 november, 20u30

Straatrijk selecteerde zes beginnende choreografen uit de urbanwereld die hun eigen performance mochten creëren onder auspiciën van gevestigde waarden. Deze dansvoorstellingen, waarin stijlen als house, popping en breakdance strijden om de eerste plaats, wil je niet missen.

Openingsavond Holebifilmfestival - Wagehuys

Vrijdag 8 november, 19u30-23u30

In 2019 keert het Holebifestival groter en beter dan ooit terug naar Leuven. Drie weken lang cinema en theater met het holebi- en transgenderthema in de hoofdrol. De gratis startavond is ook meteen de uitreikingsavond van kortfilmwedstrijd Holebikort. Het publiek kiest de winnaar uit de selectie van de jury, dit jaar voorgezeten door Wim De Vilder. De avond eindigt gezellig met een receptie in de foyer.

© Ina Mathijs

Wie zijn ogen openhoudt tijdens een stadswandeling, heeft het allicht al gemerkt: Leuven staat bol van *streetart*. Van onleesbare, vervaagde tags tot indrukwekkende stukken die complete gevels innemen.

door [Mathieu Lonbois en Jeroen Depuydt](#)

Vandaag is Straatletters waarschijnlijk de meest gekende naam in het Leuvense straatbeeld. Lang hoef je niet te zoeken voor je zijn fleurige, vrolijke boodschappen op een van de vele werfplaten in de stad terugvindt. Die tags zijn bedoeld voor de negentig procent van de mensen die zelf niet bezig zijn met *streetart*, zo zegt Jonas zelf. Het is zijn bedoeling om ook hen te kunnen bereiken met een anders vrij exclusieve, redelijk onbegrepen kunstvorm en zo 'iets los te maken'. En dat lijkt te werken: het Instagramaccount van Straatletters heeft al meer dan zesduizend volgers en dat aantal blijft stijgen.

Populair zijn op Instagram is uiteraard niet noodzakelijk om mooie straatkunst te maken. Bisser, een van Leuven's grootste graffiti-artiesten, heeft 'slechts' vierduizend volgers, maar wordt wel gevraagd om de gevels van galerijen in New York te beschilderen. Ook in zijn thuisstad zijn veel van zijn werken te vinden; ga maar eens een kijkje nemen in de Mussenstraat of op de Tervuursevest.

'Stelplaats is voor Leuven een grote - en broodnodige - stap in de juiste richting'

[Yves Daniëls](#), eigenaar Trashlife

Niet enkel muurschilderingen vallen onder de noemer *streetart*. Zo is er bijvoorbeeld Waldorf Claw, die werkt met *paste ups*: tekeningen op dun papier die met behangerslijm op een muur geplakt worden. Zelf ziet hij zijn werk als kleine ingrepen in het straatbeeld, die op het eerste gezicht niet opvallen maar die, wanneer je ze ontdekt, een glimlach op je gezicht toveren. En dat is exact wat zijn kabouters doen: half verborgen in kleine hoekjes wachten ze op hun kans om het grijs van de stad te doorbreken.

Ook DinDin, een andere Leuvense artieste, gebruikt niet enkel de traditionele spuitbus. Zij werkt vooral met handgetekende stencils, een techniek om afdrukken te maken, die ze baseert op zelfgemaakte foto's. Vergelijkbaar zijn de werken van Vasi, die ook stencils gebruikt om zijn kunst door de straten te verspreiden. Twee

van zijn voornaamste werken vind je terug in de Ravenstraat. Verder zijn ook zeker de kleurrijke dieren van Dzia, de cartoonpersonages van Bue The Warrior en de indrukwekkende muurschilderingen van Tom Cech de moeite.

Laissez faire, laissez peindre?

Mooie werken bij de vleet dus, maar hoe staat het stadsbestuur zelf tegenover *streetart*? 'We proberen als stad tegemoet te komen aan de vraag naar experimenteerruimte. We erkennen de meerwaarde van *streetart* als kunstvorm en willen jongeren ondersteunen op creatief en artistiek vlak', aldus schepen van jeugd Dirk Vansina. 'De stad is zeker voorstander om graffiti meer in het straatbeeld te brengen, maar dit moet op een gestructureerde, gemonitorde manier gebeuren op basis van gezonde verhoudingen tussen de artiest en de overheid.'

Concreet uit zich dat in enkele buurtinitiatieven. De kom-op-voor-je-wijk-projecten geven buurtbewoners de kans om zelf een dossier in te dienen voor een graffiti-project zodat ze van de

stad financiële, logistieke en inhoudelijke ondersteuning kunnen krijgen. Twee keer per jaar organiseert de jeugdendienst een grootschalig project voor Leuvense artiesten waarbij die samen met de buurt een grote muur kunnen beschilderen: de Tivolibrug en de muur in het Bruulpark zijn enkele voorbeelden. Het initiatief moet daarbij wel vooral van Leuvenaars en artiesten zelf komen; de stad speelt een eerder passieve rol als monitor.

'Ik wil graffiti blijven spuiten in een vorm die iets losmaakt bij mensen'

Streetart

Het controlerende karakter van die monitoringfunctie is niet onbelangrijk. Ten eerste werpt het

debat rond artistieke vrijheid zich op: werkt een project met een vastgelegd thema niet beperkend? Ten tweede is er de vraag of een 'rebels' genre als *streetart* überhaupt wel tot zijn volste recht kan komen in een gecontroleerde omgeving. Volgens Jonas van Straatletters bereikt de stad met die gemonitorde projecten niet altijd het juiste publiek. Veel artiesten willen niet de moeite doen om een portfolio samen te stellen en de hele kandidaatstellingsprocedure te doorlopen, om dan toch binnen de lijntjes van het vooropgestelde thema te moeten kleuren. In een ideale wereld zijn muren simpelweg een canvas voor de expressiviteit en verbeelding van artiesten.

Vansina benadrukt wel dat, ondanks het feit dat er steeds meer streetart verschijnt in het straatbeeld, graffiti spuiten zonder toestemming van de politie of de stad nog steeds illegaal is. Je loopt dan ook het risico op een GAS-boete als je op heterdaad betrapt wordt. Toch zijn de illegale tags van artiesten als Straatletters alomtegenwoordig in Leuven en knijpt de stad een oogje toe 'omdat de werken op zich neutraal zijn en het straatbeeld

© Ina Mathijs

opfleuren', aldus Vansina. Het lijkt dus alsof er een gedoogbeleid heerst voor populaire artiesten als Waldorf Claw en Straatletters, maar dat er strenger wordt opgetreden tegen gewaagdere kunst. De Brusselse penismuur zou hier waarschijnlijk geen lang leven beschoren zijn.

Legale muren

Het belangrijkste initiatief van de voorbije jaren is ongetwijfeld Stelplaats. Een legale muur moest soelaas bieden voor de angst om aangehouden te worden door de politie. Die muur biedt expressiemogelijkheden en is per definitie vergankelijk: waar een muurschildering van twee meter de ene dag nog kan schitteren, is die de volgende dag mogelijks alweer overschilderd.

'We proberen als stad tegemoet te komen aan de vraag naar meer experimenteerruimte'

Dirk Vansina, Schepen van Jeugd

Yves, eigenaar van ThrashLife, een streetwear- en graffitiwinkel en creatieve hotspot, is een spilfiguur in de Leuvense streetart scene. Hij beaamt dat de komst van Stelplaats een grote - en broodnodige - stap voorwaarts is voor Leuven: 'Ik merk dat voor heel wat jongeren de drempel verlaagd is om te durven experimenteren en hun creativiteit de vrije loop te laten, zonder dat ze daarbij bang hoeven te zijn voor een aanvaring met de politie.' Street artists Straatletters en Waldorf Claw gaan volmondig akkoord, maar benadrukken wel dat er nood is aan méér legale muren in het centrum van Leuven. Als voorbeeld haalt Straatletters het

graffitisteegje aan in Gent, waar *streetart* legaal een plaats krijgt in de binnenstad zelf.

Meer legale muren dus. Vansina erkent het probleem, maar haalt de moeilijkheid ervan aan. Volgens hem gaan veel artiesten de experimenteerruimte van een legale muur vaak te buiten. Niet enkel de muur zelf wordt beschilderd, maar ook de grond, de vuilnisbakken in de buurt en zelfs de dakpannen van het aangrenzende dak lopen het risico een lijke verf te krijgen. In Leuven ligt dat moeilijk door het sterk historische karakter van de stad. Volgens Waldorf Claw schuilt er veel potentieel in de talrijke leegstaande gebouwen in Leuven. Die zouden als ideale locaties voor *streetart* evenementen of - al dan niet tijdelijke - tentoonstellingsruimtes kunnen fungeren.

Kunst versus sport

Dirk Vansina is ervan overtuigd dat legale muren illegale graffiti uit het straatbeeld kunnen helpen werken. Daar is Straatletters echter niet zo zeker van. Hij legt uit dat er twee kampen zijn

binnen de graffitiwereld: mensen die muurschilderingen maken voor de kunst en anderen die graffiti spuiten 'voor de sport'. In dat laatste geval is het vooral de bedoeling om je naam zo groot mogelijk op zo veel mogelijk illegale spots te zetten en om de kick die daarbij komt kijken te ervaren. 'Dat soort graffitiartiesten kan je onmogelijk bereiken met meer legale muren', zegt Jonas. Alle illegale graffiti uit het straatbeeld verwijderen is dus vrijwel onmogelijk, maar de vraag is of dat wel nodig is. Illegale graffiti is vaak meer dan wat onleesbaar gekribbel op muren en heeft het vermogen verloederde hoeken op te fleuren.

Wat *streetart* blijvend interessant maakt is het onverwachte, de verscheidenheid aan stijlen, de vergankelijkheid van de kunst. Gelukkig begrijpt Leuven dat de laatste jaren beter en beter. Hoewel er nog werk is in vergelijking met steden als Gent en Oostende, bevestigen *street artists* dat de stad de goede kant opgaat. Kijk maar wat vaker om je heen en leer Leuven op een andere manier kennen. Het is de moeite. ☺

© Ina Mathijs

© Indra Hauben

SPLINTER

Hou je bek en betaal je boete

Vloekende studenten alom, want de fietsboetes zijn weer in Leuven beland. Een fenomeen dat Benno Debals enkel kan bejubelen.

door *Benno Debals*

Dag in dag uit hoor je mensen klagen over het zogenaamde 'overmatige' controleren van fietsers in Leuven. Dat de politie beter meer tijd steekt in 'belangrijkere' zaken, of dat ze meer moet inzetten op sensibilisering. *Bullshit*, zeg ik daartegen, want enkel fietsboetes kunnen ervoor zorgen dat studenten de wegcode respecteren.

Mateloos erger ik me aan het anarchistische en opportunistische discours van de beboete student. Van onbetaalbaar tot pestgedrag, de argumenten kennen we allemaal. Laat me hier enkele van die argumenten ontkrachten, want niets schreeuwt meer onzin dan een student die zijn boete wegpraat onder het mom van pestgedrag.

'Godverdomme, ik reed vanochtend de Muntstraat door en daar stond een *kutflik* de wandelstraat te controleren. 174 euro boete aan mijn been, dat is toch veel te duur voor een student?! Deze uiting van frustratie en afkeer tegenover de politie hoorde ik gisteren nog, en menig student voelt het sentiment resoneren. Maar is dat niet net het punt van een boete? Dat die afschrikt? Want als een boete betaalbaar wordt, waarom zou je dan moeite steken in het volgen van die wet.

'Maar kunnen ze dan niet gewoon een waarschuwing geven in plaats van meteen zo'n blok aan je been te hangen?' Iedereen kent toch de wegcode, waarom zou je dan een waarschuwing moeten krijgen om een simpele regel na te leven? Goed, ik geef toe, Leuven is een *clusterfuck* als het aankomt op eenrichtingsstraten, maar als je een beetje uit je doppen kijkt, zijn de verkeersborden meer dan leesbaar. Alsof we de politie nodig hebben om uit te leggen dat 'uitgezonderd laden en lossen' niet hetzelfde betekent als 'uitgezonderd fietsers'.

'Typisch dat de politie in het begin van het academiejaar meer controleert, dat is puur pestgedrag jegens de eerstejaarsstudenten.' Sorry, maar iedereen die dit pestgedrag noemt, is gewoon verkeerd

bezig. Dit is de meest efficiënte preventie die er bestaat. Ik had in mijn eerste week in Leuven een boete aan mijn been voor het gebrek aan fietslichtjes. Sindsdien kom ik nergens buiten zonder die lichtjes in mijn jaszak. Een ezel stoot zich geen tweemaal aan dezelfde steen, en het enige dat ik hoor van iemand die klaagt is gebalk.

Is dat niet net het punt van een boete? Dat die afschrikt?

Aan iedereen die oppert voor meer sensibilisering in de vorm van Facebook posts die acties aankondigen: wat voor opportunistisch gelul is dit? Laatst zag ik het nog in een groep op Facebook: 'Politie in Tiense om eenrichting te controleren.' Een enkele dag heeft iedereen de o zo lange omweg van 100 meter gemaakt om langs de Blijde Inkomststraat te gaan, de volgende dag was de Tiensestraat opeens weer een tweerichtingsstraat.

En tot slot, de ergste soort: 'Kunnen die flikken hun middelen niet in betere dingen steken?' Is de veiligheid van de student in Leuven, dat op zich al een gevaarlijke fietsstad is, dan niet goed genoeg? Dat is het soort anarchistisch opportunisme waar ik absoluut het schijt van krijg. Het impliceert een elitisme dat stelt dat 'mijn overtreding minder erg is dan die van een ander'. *I hate to break it to you*, maar als je overtreding niet erg was, dan was het geen overtreding.

Betaal je boete en stop met zagen. Want een boete heb je altijd aan jezelf te danken. ☺

De Splinter bevat een mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

'Cynisme is mij vreemd'

In een Ideale Wereld legt reporter Luc Haekens goedgezovige zielen wereldwijd in de luren. Tot nader order vertelt hij Veto over vertrouwen scheppen, cynisme en ontvlambare speelgoedcavia's.

door Remo Verdickt en Mathilde Dams

Het grote publiek kent Haekens vooral als de droogkomische interviewer uit *De Ideale Wereld*. De man heeft echter een veel langere staat van dienst. Zo werkte hij voordien vijftien jaar achter de schermen bij Man Bijt Hond. Deze ervaringen probeert hij nu ook door te geven aan de volgende generatie reporters. We ontmoeten Haekens in het RITCS-café, en hij is duidelijk in zijn nopjes. Voor het atelier Methodologie van de Non-fictie heeft hij net met zijn studenten een succesvol bezoek aan de abdij van Westmalle afgelegd.

Luc Haekens: 'Mijn rol hier is de studenten te begeleiden in montage, beeld en interviewtechnieken, met de nadruk op het human interest interview. Je moet aan mij niet vragen Jan Jambon te interviewen over zijn beleid, want die man babbelt mij na twee minuten klem. Wat ik wel kan is een *human interest interview* afnemen, over hoe Jambon bijvoorbeeld zijn werk combineert met zijn gezin. Bij deze opdracht wou ik dat de studenten echt aan de broeders vroegen "Waarom kies je ervoor heel je leven opgesloten te zijn in een klooster, en maakt dat je gelukkig?"'

Hoe laat een goede interviewer die schuchtere broeders dan openbloeden?

'Door het vertrouwen dat je als interviewer uitstraalt. Interview met je ogen, kijk de mensen aan, spreek ze aan zoals ze willen aangesproken

worden. Zeg niet 'Jonas', maar zeg 'Broeder Jonas.'

Put u nu uit uw ervaringen bij Man Bijt Hond?

'Ja, dat was eigenlijk hetzelfde als wat ik nu doe, maar daar kwam ik niet in beeld. Dat ging vooral over de gewone man en daar lag de nadruk iets minder op humor. Dat mocht er wel in maar dat was niet de *baseline* van het programma. Bij Man Bijt Hond was de bedoeling "laten we de verzuring tegengaan. Laten we eens proberen om te tonen dat Vlaanderen vol zit met toffe mensen, maar wel met een hoekje af." Dus het woord 'ironie' is daar vaak gevallen, ironie is als stijlvorm zeker leuk, maar het was nooit cynisme.'

Bij De Ideale Wereld neemt u mensen wel echt beet. Maakt u zich nooit zorgen te ver te gaan?

'Het is een heel wankel evenwicht. Voor je het weet, ga je erover en heb je uitlacht televisie. Af en toe glijd ik uit, maar ik heb gelukkig een paar strenge eindredacteuren die me erop wijzen als ik te ver ga. Je beseft dat zelf soms niet. Je bent iemand wijs aan het maken dat de aarde plat is

'Ik zou inderdaad een goede cafébaas kunnen zijn, of een malafide autoverkoper'

en die gaat er helemaal in mee. Dat is grappig, maar je moet waakzaam zijn. Met iemand die totaal weerloos is, een kind bijvoorbeeld, of iemand die mentaal niet helemaal spoort, mag je dat niet doen. Maar als je dat doet met de gewone man, jij, ik, mijn moeder, dan is dat tof.'

Hoe wordt zo'n sketch ontwikkeld?

''s Ochtends lezen we allemaal een uur lang de krant en schrijven we dingen op. Dan trekken we ons terug in de *brainstorm* ruimte, waar we onze vondsten overlopen. Daar volgt het leukste moment van de dag, namelijk: het brainstormen en het onnozel doen. Je begint dan echt te grappen en grollen over een bepaald onderwerp, die soms niet werken of te plat zijn, maar een goede eindredacteur laat dat gebeuren, omdat je weet: daar komt straks wel iets bruikbaar uit.'

'Eens we het idee hebben, regel ik attributen of acteurs met de productie, en vertrek ik. Rond 12u zijn we aan het draaien. Maar we moeten wel om 4u terug zijn, dus tijdens die paar uur effectieve draaitijd die we hebben, proberen we wel zo gefocust mogelijk te zijn. Soms zeggen mensen dat wij honderd mensen interviewen en daar twee van gebruiken. Ik wou dat het zo was, maar dat is niet zo. Als ik tien interviews heb, zal ik er daar vaak vijf van gebruiken.'

Efficiënt.

'Dat gaat niet anders. Wij kunnen niet zeggen "we gaan hier nu acht uur draaien en halen daar drie minuten uit." Daar hebben we geen tijd voor.'

Vindt u dan dat brainstormen leuker dan het interviewen? Ik las elders dat u in een ander leven misschien cafébaas was geworden.

'Ik kom heel graag onder de mensen. Ik zou inderdaad een goede cafébaas kunnen zijn, of een malafide autoverkoper (*lacht luid*). Maar samen met collega's iets uitvinden, dat vind ik ook heel leuk. Ik zou graag nog eens een programma maken dat ongelooflijk origineel is en bruijst van de creativiteit en invalshoeken. Ik ga dat binnenkort ook nog eens proberen. En daar is de brainstorm fase altijd een genot.'

'Ik maak ook serieuze dingen, hé. Hier in het RITCS is dat altijd een verrassing voor de studenten. De eerste les in de televisie-afdeling toon ik steeds eigen werk, en dan reageren ze verbaasd op de ernst daarvan.'

Wat vindt u ervan dat mensen u wel voornamelijk met dat humoristische associëren?

'Er zijn ergere dingen in het leven. Maar het wordt wel een beetje een handicap. Ik heb nu een mini-reeksje gemaakt in DIW over de Brexit. Daarin zie je mij dus niet meteen mensen pran-ken of dingen wijs maken. Het was de bedoeling om met dat reeksje de conditionering van de kijker, die verwacht "Ah, Haekens komt in beeld, nu gaat hij mensen iets wijs maken", een beetje weg te halen. Maar we merken dat de kijker dat niet apprecieert.'

'Ik wil dat interviewees alle vertrouwen hebben in mij'

'Ik heb een paar jaar geleden *De Blauwe Gids* gemaakt, en dat was ook serieuzer. Ook daar zeiden mensen: "Ja, dat had wel wat grappiger gemogen." Dan denk ik: waarom zou dat grappig moeten zijn? Ik volgde die mensen een langere tijd en won hun vertrouwen. Ik had mijn erewoord gegeven hen niet belachelijk te maken, dus dat ging ik ook niet doen.'

Geeft u vaker uw woord van eer om een interview aan te gaan?

'Dat gebeurt. Mensen mogen het ook zien voor het uitgezonden wordt, ik zou zelfs een contract tekenen. Ik wil dat interviewees alle vertrouwen hebben in mij. Ik heb ooit een documentaire gemaakt over de gevallen held Jo Lernout. Die man had ooit een bedrijf dat miljarden waard was, Lernout en Hauspie, maar was door fraude in de gevangenis beland. Daar kreeg hij het idee om een gerobotiseerde speelgoedcavia op de markt te brengen, de Gupi.'

'Op een dag was ik voor Man Bijt Hond in een schooltje aan het filmen, en opeens kwam Jo Lernout binnen met het prototype van dat speelgoed. Hij wou een test doen bij de kinderen. Hij legde me uit dat hij met dat project binnen een jaar terug *on top of the world* zou staan. Ik was zo gefascineerd dat ik voorstelde hem een jaar lang te volgen, zodat we echt een *making of* van het succes hadden, de fabricatie, onderhandelingen, verkoop allemaal gefilmd. Hij keek me in de ogen en ik zag hem denken: "Is die gast hier te vertrouwen of niet?" Uiteindelijk stemde hij toe.'

'Ik ben hem dus effectief gevolgd, maar het productieproces duurde veel langer dan een jaar. Ik voelde dat hij me vertrouwde, we bijna vrienden werden, en ik dat vertrouwen niet mocht beschamen. Als het programma af was,

moest ik die man recht in de ogen durven kijken. Ik mocht hem niet belachelijk maken, maar ik moest wel kritisch zijn.'

Dat vertrouwen is er niet bij DIW. De mensen die in het programma aan bod komen weten eigenlijk niet wat het is.

'Nee, dat klopt.'

Wilt u die afstand zo houden?

'Nee, de stukjes die ik het liefst maak, zijn die waarin ik een punt maak. Een voorbeeld: Theo Francken stelde voor allochtonen waarvan we vermoeden dat ze terroristische aanslagen gaan plegen zonder boe of bah het land uit te zetten. Ik vond dat zo'n absurd voorstel. Wanneer ik dat echter aan Jan met de Pet voorlegde, was die zeven op de tien keer verkocht.'

'Ik denk soms: "laat ik maar ophouden met dat soort pranks, ik denk dat we het nu wel gehad hebben" '

'Dus ging ik bij diezelfde mensen wat later nog eens aanbellen, maar ditmaal verkleed als politieagent. Ik maakte ze wijs dat we een vermoeden hadden dat ze een overtreding hadden begaan, en dat vermoeden was wel genoeg hen te bekeuren. Zo hou je de Vlaming een spiegeletje voor. Dat doe ik het liefste.'

NAVRAAG

© Bavo Nys

preken voor de eigen parochie? Dat weet ik niet. Ik kan moeilijk elke kijker screenen en zien wat voor iemand dat is.'

Voor uw recente rubriek trok u door het Verenigd Koninkrijk. Gaat de human interest reporter in u dan automatisch op zoek naar parallellen of net verschillen tussen de modale Vlaming en Brit?

'Naar de gelijkenissen. Ik krijg dikwijls het verwijt dat ik het beeld creëer van de Vlaming als dommerik. Dat is absoluut niet waar, maar ik zeg ook: "Dat heeft niets met Vlamingen te maken, hé." Ik ben ervan overtuigd dat je dat overal kan doen. Bijvoorbeeld een paar jaar geleden de verkiezingscampagne van Trump & company. Toen trok ik met mijn *pranks* door de VS en de reacties waren net hetzelfde. In Rusland ging het iets moeilijker omdat we een tolk nodig hadden, maar ook dat ging wel.'

Wordt u dan niet cynisch van zoveel onnozelheid?

'Nee, cynisme is mij vreemd. Ik kan ook niet om met mensen die cynisch zijn.'

'Ik vind het wel een geruststelling voor Vla-

mingen: "Wij zijn niet naïef of dommer dan de anderen." En voor mezelf vind ik het ook wel fijn, tegen collega's poch ik soms: "Mannen, ik kan dat overal gaan doen. De wereld ligt open." Dan lachen ze mij uit en zeggen ze: "Het is goed, Haekens, ga in je vrije tijd maar naar het buitenland." Want zoveel budget hebben we daar jammer genoeg niet voor.'

'Mijn collega's zeggen dikwijls: "Jij bent even naïef als de mensen die je erbij lapt" '

'Ik zou het wel heel graag vaker doen. Maar daar is weer de discussie over weerloosheid. Ik heb bijvoorbeeld lang geleden voorgesteld eens iets gelijkaardig in Afrika te proberen. Toen zei de redactie: "Ja maar, ho ho, als je dat gaat doen, is de perceptie dat we eens gaan lachen met de

zwartekes." Want zij zijn zozegzegd een gemakkelijk slachtoffer. Ik vind dat onzin, maar bon.'

Wordt u zelf eigenlijk graag beetgenomen?

'Wanneer dat goed gebeurt, vind ik dat heel grappig. Ik ga een voorbeeld geven dat me nog altijd doet lachen: voor een filmpje was ik verkleed als flik en ik ging bij mensen thuis hun gsm afpakken. Op een bepaald moment kwamen er echte agenten, want er was toch iemand die dacht dat er iets niet klopte en die had hen gebeld.'

'Die agenten dachten eerst dat ik een dief was, dus ik identificeer me. Een agent heel streng: "Luc Haekens of niet, je bent hier serieus de wet aan het overtreden, meekomen." Ik probeer nog te protesteren, dat we echt net klaar waren en we een deadline hebben, tevergeefs. Net wanneer ik moedeloos de combi wil instappen, draait die agent zich om: "Nu had ik u, hé?" Prachtig.'

'Bij DIW maken ze mij ook graag dingen wijs. Mijn collega's zeggen dikwijls: "Jij bent even naïef als de mensen die je erbij lapt." Misschien schuilt daar toch iets van waarheid in.'☺

© Bavo Nys

Ontdek de 24 urenloop, begin bij de liveblog

PRIMEUR: 24 URENLOOP KENT EERSTE KRINGONAFHANKELIJKE LOPER

LUC SELS GEEFT TRADITIONEEL WEER STARTSCHOT

RUNNER'S HIGH LEGT DE LAT OP HAALBAAR NIVEAU

DEELNEMERS 24 URENLOOP MAKEN FILMPJES OM ENTHOUSIASME VAN FANS AAN TE WAKKEREN

PLOTS HERINNERT SELS ZICH WEER WAAROM IJKINGSPROEVEN VOOR MIDDELBAREN EEN GOED IDEE ZIJN

LOOPSTER VALT NET VOOR MEDICASTANDJE

Loopclub ontsteld over misleidende communicatie Apolloon

'Iedereen die onder 1.30 kwam mocht meelopen'

DJ VAN WINA IS BRINGING THE MATHNESS

INDUSTRIA VERDEDIGT VOORSPRONG MET CHERNOBYL-LOPERS

'KUNNEN EXTRA BEENTJES GOED GEBRUIKEN'

Betaal een professionele loper om voor je te lopen zodat je kan pochen met de snelste tijd.

DIMITRI VEGAS & LIKE MIKE ZEGGEN LAST MINUTE AF

'DIMI KESSEL-LO EN ZOALS MICHEL' VERVANGEN HEN VERDIENSTELIJK

Apolloon steelt T van VTK

Kring wordt prompt uit de EU gezet

Straffe kortingen op kranten en magazines!

Studenten abonnement.be

Krijg héél veel korting op Het Laatste Nieuws, De Morgen, Humo, Dag Allemaal, Story, TV Familie, TeVe-Blad, Primo en Goed Gevoel met je studentenkaart.

**BEKIJK ALLE KORTINGEN OP
STUDENTENABONNEMENT.BE**

DeMorgen.

HET LAATSTE NIEUWS

**Dag
allemaal**

HUMO

story

**TeVe
BLAD**

familie

**Goed
Gevoel**

**PRIMO
MUSIK TV**

Aanbod geldig in België tot 31/08/2020 onder voorbehoud van wijzigingen, voor hogeschool- en universiteitsstudenten in voltijds dagonderwijs (met een geldige studentenkaart). Voorwaarden op studentenabonnement.be

Nog niet uitgelezen? LEES VERDER OP VETO.BE

colofon

Vrouwelijke lopers op 24 urenloop

Ana Van Liedekerke
hoofdredacteur
ana@veto.be

Lien De Proost
redactiesecretaris
lien@veto.be

Tijs Keukeleire
redacteur onderwijs
tj@veto.be

Daan Delespaul
redacteur sociaal
daan@veto.be

Pieter Jespers
redacteur internationaal
pieter@veto.be

Mathilde Dams
redacteur student
mathilde@veto.be

Benno Debals
redacteur onderzoek
benno@veto.be

**Margot Delaet en
Mathieu Lonbois**
redacteurs cultuur
margot@veto.be
mathieu@veto.be

Arne Van Laetem
eindredacteur
arne@veto.be

Jan Costers
redacteur KU Leuven
jan@veto.be

Anne-Leen Declercq
redacteur beeld
anneleen@veto.be

eindredactie Arne 'In Kim Jong-uns schoenen staan' Van Laetem, Benno 'hehehehe' Debals, Jan Costers, Remo 'Charlotte Van den Broeck interviewen' Verdickt, Mathilde 'in bad met pralines' Dams **vormgeving** Lien 'slapen' De Proost, Ana 'swipen' Van Liedekerke **cover** Bavo 'Random veto-statuten uitvinden die loko niet mag inkijken maar wel specifiek over hen gaan om hen te kloten' Nys **schrijvers** Tijs 'Veto's nalezen' Keukeleire, Ana Van Liedekerke, Mathilde Dams, Benno Debals, Mikhail 'vieze filmpjes kijken' Efimenko, Kobe Penninckx, Jan Debaus, Pieter 'Ongegeneerd assumpties kunnen maken over mensen' Jespers, Mathieu 'Appelsienen schillen in de douche' Lonbois, Margot 'In De Gloria kijken' Delaet, Daan 'LOKO-AV's bijwonen' Delespaul, Emiel Roothoof, Vincent Cuypers, Jeroen Depuydt, Lore Van Orshaegen, Arne Van Laetem, Catharina Wolfs, Jeremy Van Weyenbergh, Joanna 'schilderen' Wils **fotografen** Zourab Mouassev, Bavo Nys, Kobe Penninckx, Anne-Leen 'jou' Declercq, Indra Hauben, Ina Mathijs **illustratoren** Anne-Leen Declercq, Ana Van Liedekerke, Lara Lismont, Mo Bourgeois, Kaylan Saro, Davy Van Kerckhove **KU Leuven** Jan Costers, Frank Claikens, Arne Van Laetem Benno Debals, Remo Verdickt, Mathilde Dams

Artsen in opleiding trekken aan alarmbel

Sjamanenpunk in een betonnen oerwoud

Veto is een uitgave van de Leuvense studentenkoepel LOKO. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO. Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze RV, elke donderdag om 20u op de tweede verdieping in de 's Meiersstraat 5; of stuur een mailtje naar veto@veto.be en beantwoord de vraag 'Als je voor de rest van je leven nog maar één ding zou mogen eten, wat zou dat dan zijn?'

**Heb je vragen over studiekosten,
toelagen, sociaal statuut?**

**Zit je ergens mee en zoek
je een luisterend oor?**

De Sociale Dienst staat voor je klaar

kuleuven.be/socialiedienst

 Studentenvoorzieningen KU Leuven

Naamsestraat 80, 3000 Leuven, elke weekday tussen 9 en 17 u.